

در صفحات بعد
می‌خوانید

۲ با مشارکت و رای همکاران
اعضای شورای صنفی با رای
همکاران انتخاب شدند

۳ ادامه سلسله سخنرانی‌هایی در فلسفه دین
خلاصه سخنرانی‌ها در
نشست «معنای زندگی»

۱۳ معرفی کتب و مجلات جدید
تازه‌های نشر در پژوهشگاه
۱۶ از جلسات تخصصی تا به روز رسانی سایت
آخرین اخبار از شورای
بررسی متون

انتشارات پژوهشگاه خبر داد: انتشار ۱۵ کتاب چاپ اول در چهار ماهه نخست امسال

انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی موفق به انتشار ۱۵ عنوان کتاب در چهار ماه شد. بر اساس گزارش منتشر شده از سوی انتشارات، در چهار ماهه نخست سال جاری ۱۵ کتاب چاپ اول روانه بازار نشر شده است. این آمار البته دهها عنوان کتاب دیگر که تجدید چاپ شده اند را در بر نمی‌گیرد. این کتاب‌ها هم‌اکنون در دسترس علاقه‌مندان هستند و برای توزیع آنها نیز روش‌های متعددی پیش‌بینی شده است. ارزش‌های فرهنگی نهفته در گزیده‌ای از مثل‌ها، اسطوره‌شناسی یونانی و مدرنیته غربی، اشتراک اساطیری و باور هادر منابع ایرانی و ارمنی، پیر بور دیو، تذکره ریاض الشعر جلد اول و دوم، تلقی از عرفان در شعر معاصر افغانستان، جستار در میراث منطق دانان مسلمان، مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی امنیت، راهنمای حیرت زدگان، شیوه‌نامه پژوهش و نگارش علمی، فرهنگ اصطلاحات

پارچه و پوشاک در ایران، گفتمانهای جایگزین در علوم اجتماعی آسیا، محاربه کابل و قندهار و مخارج الحروف، یا سیب حدود الحروف عناوین کتاب‌های تازه منتشر شده هستند. برای آشنایی با تعدادی از این کتاب‌ها به صفحه ۱۲ و ۱۳ مراجعه کنید. علاقه‌مندان برای خرید و سفارش این کتاب‌های می‌توانند به صورت تلفنی یا از طریق ارسال نام هر محصول به شماره پیامک پژوهشگاه اقدام کنند. همچنین فروشگاه اینترنتی کتاب پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به نشانی <http://ihcs-books.com> فعال است.

ادامه در صفحه ۶

از سال ۸۷ تا ۹۰

گزارش دستاورد های پژوهشی پژوهشگاه منتشر شد

گزارش ۴ ساله فعالیت‌های و دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. این گزارش در ۱۰ محور و در قالب نمودارهای مقایسه‌ای ارائه شده است. به استناد این آمار و نمودارها، فعالیت پژوهشگاه در همه این بخش‌ها رو به رشد بوده است. سرانه کل فعالیت‌های پژوهشی، تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر توسط اعضای هیأت علمی، تعداد طرح‌های مصوب اعضای هیأت علمی، تعداد طرح‌های پژوهشی پایان یافته، تعداد مقالات ارائه شده توسط اعضای هیأت علمی، تعداد کتاب‌های چاپ شده اعضای هیأت علمی، تعداد کتاب‌های چاپ شده، تعداد طرح‌های برون سازمانی، تعداد عناوین نشریات، تعداد نشست‌ها، در سگفتارها و... و تعداد پایان‌نامه‌های دفاع شده توسط دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری مهمترین محورهای این گزارش هستند.

در مقدمه این گزارش آمده است: «در حال حاضر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بزرگترین نهاد پژوهشی کشور است که در زمینه علوم انسانی و بررسی فرهنگ دیرپای ایرانی - اسلامی پژوهش می‌کند. پژوهشگران و اعضای این موسسه علمی و پژوهشی که میراث‌داران فرهنگ و علم و تمدن کهن ایرانی - اسلامی به شمار می‌آیند، فریضه خود می‌دانند که طبق موازین عقلانی و به دور از احساسات تفرخ‌آمیز، همت به کار دارند تا میراث گذشتگان را پاس بدارند و با کوشش و تحقیق مجدانه بر غنای آن بیافزایند و این همه را چراغ راه آینده سازند...»

گزارش تفصیلی را در صفحات ۸ و ۹ بخوانید

مصوبات آخرین جلسه شورای انتشارات

اخبار

گزارش

گزارش ویژه

انتشارات

بازدید اعضای هیئت رئیسه از بخش های مختلف پژوهشگاه

پنجم تیر ماه و در بازدید از مرکز رایانه پژوهشگاه مقرر شد نسبت به ارائه مطالب بیشتری در صفحه اول پرتال علوم انسانی و نیز ارائه تبلیغات مناسب برای کتاب ها، مجلات و اخبار پژوهشگاه در سایت، اقدامات لازم انجام شود.

اعلام هفته به هفته، کتاب ها و مجلات جدید با امکانات نرم افزاری جدید، ترجمه مطالب سایت به زبان انگلیسی، طراحی قالب مناسبی برای تهیه و دسته بندی مطالبی که از پژوهشگاه ها و گروه ها برای درج در سایت ارائه می شود، از دیگر مصوبات این بازدید بودند. همچنین مقرر شد قسمتی از سایت پرتال به درج تعدادی از مقالات پربیننده اختصاص یافته و آرم پژوهشگاه در سایت پرتال پژوهشگاه درج شود. ارائه آمار به روز از برگزاری سخنرانی ها، سمینارها، چاپ مقالات و کتاب و پیگیری نرم افزار دستکتاب سخنرانی ها و سمینارها از معاونت پژوهشی نیز در این جلسه مورد تصویب اعضا قرار گرفت. اعضای هیئت رئیسه همچنین ششم تیر ماه از پژوهشگاه علوم اجتماعی بازدید کردند. پیگیری لازم برای دعوت از اعضای هیئت امنای کتابخانه مینوی، اقدام برای خریداری ۲ دستگاه اسکنر دستی با کیفیت مناسب، جهت استفاده در کتابخانه مرکزی و کتابخانه مینوی و تهیه پوستر، توسط روابط عمومی، برای معرفی کتابخانه های مرکزی و مینوی در دانشگاه ها، شهرداری ها و کتابخانه ها از مهمترین مصوبات این بازدید بودند. تهیه دفترچه مصوری برای معرفی این کتابخانه، تهیه میز و صندلی مطالعه به تعداد کافی، تهیه لیست کتاب ها و نسخ خطی قدیمی بلا استفاده با هدف اهدا به کتابخانه های کشور و نیز تهیه قاف های مناسب برای عکس های موجود در کتابخانه مینوی، دیگر مصوبات این جلسه بودند.

چاپ مقاله دکتر هدایتی در کتاب یادواره متیو لیپمن و آن مارگارت شارپ

دو مقاله خانم دکتر هدایتی عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، گروه فکرپروری برای کودکان و نوجوانان با عنوان Comparative Studies About Two Approaches to Developing Rational Thinking: Lipman's Approach as "Philosophy for Children" and Ellis's Approach as "Rational, Emotional, Behavioral Theory." / Mehrnoosh Hedayati (Institute of Humanities and Cultural Studies در کتاب یادواره متیو لیپمن و آن مارگارت شارپ (دو فیلسوف و نظریه پرداز و مبدع رویکرد فلسفه برای کودکان و نوجوانان) با عنوان Lipman's Approach as "Philosophy for Children" and Ellis's Approach as "Rational, Emotional, Behavioral Theory." / Mehrnoosh Hedayati School منتشر شده، به چاپ رسیده است. این مقاله در روز جهانی فلسفه ارائه شده بود که با اقبال اساتید بین المللی مواجه و جهت چاپ در این کتاب انتخاب گردید. کتاب فوق مجموعه ای از مقالات ارزنده بزرگان این رویکرد است که بر خی از آنها عبارتند از: Philosophical Practice and Reform of Education: A Lipman's Essay / John Dewey's Children All That is Inquiring is Communal and All That is Communal is Inquiring with Peirce Beyond Peirce: Lipman's Community of Inquiry Some Notes Towards a Political Childhood for

شورای انتشارات پژوهشگاه با حضور کلیه اعضا تشکیل جلسه داد. شورای انتشارات با چاپ کار موظفی خانم مریم رضایی عاملی با عنوان «سیمای خانواده در ادبیات داستانی پس از انقلاب اسلامی» موافقت کرد. در این جلسه برای «جامعیت انسان در دیدگاه اسلام به منزله برنامه ای پژوهشی» کار آقای دکتر خسرو باقری، «شرح امثال و حکم فارسی» کار آقای محمد رستمی، «ترجمه فارسی قانون حمورابی» کار آقای دکتر حسین بادامچی، «اسباب و بیماری های سر تا پای» کار آقای سیدحسین رضوی برقی، «فلاطون» ترجمه آقای مهدی کهندانی، «ادبیان ایرانی عربی نویس در کتاب الفهرست ابن ندیم» کار خانم عذرا صابری، «مروری بر اندیشه آرانگرایانه انقلاب اسلامی» کار آقای محمدتقی حسینی، «بیداری اسلامی، باز یابی تمدن اسلامی و تمدن اسلامی موعود» کار آقای امه طلب، «بررسی فرگرد چهار وندیداد» کار خانم احترام السادات حسینی شکوای، «دیوان بهاء الدین ساوجی» کار آقای علیرضا شعبانلو، «هگل» کار آقای دکتر علی اصغر مصلح، «زیبایی شناسی آثار نظامی» کار خانم سهیلا صرمی و کتاب ایران شناسی، تالیف خانم دکتر زهره زرشناس تعیین داور شد. اعضا شورا همچنین «حج نمایش هدیه اسلام به سوی تأویلی هرمنوتیکی از مناسک حج» کار آقای حسام دهقانی را رد کردند. همچنین کار موظفی خانم سیده فاطمه موسوی با عنوان «مطالعه تطبیقی عملکرد مؤسسات فعال در زمینه فلسفه برای کودکان و نوجوانان در جهان» جهت چاپ تأیید شد.

پنج کتاب مرکز اسناد فرهنگی آسیا با عناوین نگاهی به فرهنگ، تاریخ، جامعه و فرهنگ چین، از داریوش آشوری/ هنرهای سنتی نمایشی و وسائل ارتباط جمعی در ژاپن، کره و فیلیپین، از محمدتقی فرامرزی/ نمایش های سنتی و وسائل ارتباط جمعی در هند، از محمد امین مؤید/ عروسک های خیمه شب بازی و نقش آنها در اجتماع، از علی آقابخشی/ نمایش های سنتی و وسائل ارتباط جمعی در آسیای شرقی، از ژاک برونو نیز جهت تصمیم گیری در باره انتشار مجدد به داوری سپرده شد. ■

پذیرش مقالات همکاران

دو مقاله از همکاران پژوهشگاه در همایش روز رسانه های اجتماعی پذیرفته و در مجموعه خلاصه مقالات این همایش منتشر شد. «شبکه های اجتماعی و معماری هویت» نوشته دکتر بهاره نصیری، استادیار و عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و مریم السادات هاشمی فشارکی کارشناس ارشد گروه بررسی مسائل زنان و «تصادد اطلاعات - در فضای مجازی: یک مورد نگاری دیدارشناسانه در خاورمیانه و کشورهای اسلامی» نوشته دکتر امیر عبدالرضا سینچی، استادیار و عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، گروه مطالعات رسانه عناوین این مقالات هستند. همایش روز رسانه های اجتماعی ۱۰ تیر ماه ۱۳۹۱ از ساعت ۸ صبح ۱۷ تا بعد از ظهر همزمان با روز جهانی رسانه های اجتماعی، ۳۰ ژوئن ۲۰۱۲ در پژوهشگاه فرهنگ، هنر و معماری برگزار شد.

با مشارکت و رای همکاران

اعضای شورای صنفی برای همکاران انتخاب شدند

بعد از فراخوان پژوهشگاه برای تشکیل شورای صنفی و ثبت نام ۱۷ نفر در این انتخابات، در مجموع از میان ۳۲۰ نفر اعضا شاغل در پژوهشگاه ۱۷۱ نفر (با احتساب ۶ رای باطله) در این انتخابات شرکت کردند. پس از پایان مهلت رای، آراء اخذ شده با حضور نمایندگان روابط عمومی، دفتر ریاست، معاونت پژوهشی و معاونت مالی اداری شمارش شد که نتایج حاصله به این شرح است: نمایندگان اعضا هیات علمی (پس از تمدید مهلت شرکت): هادی و کیلی با ۱۸ رای / فرج اله قنبری با ۱۵ رای (از مجموع ۳۰ رای) نمایندگان اعضا پیمانی رسمی: حسین صالحی با ۲۹ رای / سیده نرگس قاضی میرسعید با ۲۳ رای (از مجموع ۴۱ رای) نمایندگان اعضا قراردادی و شرکتی: مهدی عباس خواه با ۴۷ رای / حسین گودرزی با ۳۷ رای / فایزه توکلی (بیشترین رای از میان خانم ها) با ۲۸ رای (از مجموع ۹۴ رای)

ساختمان

جدید پژوهشگاه آغاز به کار کرد

با راه اندازی و تجهیز ساختمان خیابان کریم خان، فعالیت تعدادی از بخش های ساختمان مرکزی، به این مجموعه منتقل شد. تا کنون بخش های تحصیلات تکمیلی و فروشگاه کتاب به این ساختمان منتقل شده اند. همچنین به زودی انتشارات از ساختمان سایه، به ساختمان اصلی منتقل خواهد شد.

در آخرین روزهای تیر ماه و باهدف بررسی وضعیت و رفع مشکلات احتمالی اعضای هیئت رئیسه از ساختمان کریم خان بازدید کردند.

در این بازدید اعضای هیئت رئیسه مصوباتی داشتند که تهیه ۲۰ قفسه کتاب منظم به آرم پژوهشگاه برای واحد فروش کتاب، تعمیر سقف انبار کتابخانه، نصب پل فلزی برای ارتباط بخش فروش کتاب با انبار و تهیه میز مطالعه برای مراجعه کنندگان به کتابفروشی تعدادی از آنها است. نصب عناوین تابلوها، تبدیل آشپزخانه ها به سرویس بهداشتی، تهیه میز و صندلی و تجهیز بخش های مورد نیاز، نصب حفاظی مناسب برای پل های اضطراری ساختمان، در نظر گرفتن ۶ تا ۸ تخت برای هر یک از اتاق های خوابگاه دانشجویان در طبقه هفتم، تجمیع کمد های دانشجویان به صورت عمومی در یک اتاق، اختصاص اتاقی به مطالعه دانشجویان و اتاقی برای استفاده از تلویزیون و انجام اقدامات لازم برای تعمیر سیستم گرمایشی - سرمایشی از دیگر مصوبات این بازدید بودند.

اعضای هیئت رئیسه همچنین تصویب کردند که برای خرید صندلی های مناسب برای سالن اجتماعات، تهیه قفسه های مناسب کتاب برای استفاده در بخش تحصیلات تکمیلی و اختصاص طبقه پنجم ساختمان کریم خان به دانشجویان دوره دکتری و تعویض یا مرمت ویرترین فروشگاه کتاب اقدامات لازم انجام شود.

برگزاری کارگاه روش های عملی خودشناسی

کارگاه روش های عملی خودشناسی ۲۷ تیر ماه در سالن حکمت پژوهشگاه با برنامه ریزی پژوهشکده علوم اجتماعی برگزار شد. در این کارگاه که تدریس آن را دکتر بیوک محمدی بر عهده داشت ۵۰ نفر از همکاران پژوهشگاه و مدعوین حضور داشتند. ارائه موضوعاتی در مورد خودشناسی و ضرورت آن، روش های تحقیق خودشناسی، بحثهایی در مورد پایگاه اجتماعی و نقش اجتماعی، من واقعی و من ایده آل و تضادهای درونی انسان، ارزشها و اولویتهای و رسالت زندگی افراد، بحث نیازها و بحث عامل بودن و حوزه نفوذ و نگرانی، همچنین انجام کارهای عملی و گروهی با هدف شناخت خود و رشد مهارت های ارتباطی افراد مهمترین اهداف برگزاری این کارگاه بودند. کارگاه روش های عملی خودشناس با استقبال شرکت کنندگان همراه بود و بسیاری از آنها خواستار تکرار کارگاههایی در این زمینه بودند.

جشن نیمه شعبان در پژوهشگاه

همزمان با سالروز ولادت حضرت مهدی (عج) مراسم جشنی در پژوهشگاه برگزار شد. در این مراسم علاوه بر همخوانی قرآن و اجرای تواشیح توسط گروه قدر تهران، تعدادی از همکاران نیز شعرخوانی و مداحی کردند. ۱۳ نفر از همکاران بر اساس فراخوان قبلی روابط عمومی برای حضور در این بخش ثبت نام کرده بودند. این افراد اشعار و نوشته هایی از خود یا دیگران را اجرا کردند. بعد از اجرای این بخش که با استقبال خوبی هم مواجه شد، حاضران ۳ نفر را به عنوان برنده انتخاب کردند. آقایان شاهسون و سوری و خانم زادقناد برندگان این بخش بودند که هر کدام از این ۳ نفر هدایای نفیسی دریافت کردند. از دیگر افراد شرکت کننده نیز با هدایایی قدردانی شد. در پایان مراسم هم با برش کیک بزرگ ولادت، کلیه حاضران در پژوهشگاه پذیرایی شدند.

کدام برنامه، چه روزی برگزار می شود؟

جدول سخنرانی های شهریور

بعد از یک وقفه کوتاه مدت در تعطیلات تابستانی و ایام ماه مبارک رمضان، برگزاری نشست های تخصصی و سخنرانی های علمی در پژوهشگاه دوباره آغاز می شود. برگزاری این سخنرانی های علمی و تخصصی همراه جزء سیاست های مورد تاکید پژوهشگاه بوده. اعلام زمانبندی این برنامه ها همکاران پژوهشگاه و علاقه مندان خارج از مجموعه را برای استفاده بهتر از آنها کمک می کند.

جدول زیر موضوع و زمان برگزاری تعدادی از برنامه های شهریور ماه نشان می دهد. یک بار دیگر از همکاران، گروه ها و پژوهشکده ها دعوت می شود فهرست برنامه های هر ماه خود را حداکثر تا بیست و پنجم ماه قبل اعلام کنند. [■]

سخنران	عنوان برنامه	ساعت	زمان
دکتر شهره انصاری	رویکردی نشانه شناختی به تصوف (ابزار صوفیان)	۱۰-۱۲	۹۱/۶/۵
روح الله کریمی، اساتید مدعو	آموزش اخلاق به نوجوانان دبیرستانی با استفاده از الگوی لیپمنی	۱۰-۱۲	۹۱/۶/۶
اعظم قاسمی	شرح حال و آراء حارث پیوند دهنده شریعت، عرفان و اخلاق	۱۰-۱۲	۹۱/۶/۸
دکتر مریم صانع پور	هویت و فضای مجازی، فرصت ها و تهدید ها	۱۴-۱۶	۹۱/۶/۸
استاد سید عبدالله انوار	طبقه بندی علوم در منابع دوره اسلامی	۱۰-۱۲	۹۱/۶/۱۱
دکتر محمد بهشتیان	روش های درمان اعتیاد به اینترنت در نوجوانان	۱۱-۱۲	۹۱/۶/۱۲
دکتر علیرضا تاجداری	تاملی در باب چرایی و چگونگی کاربرد پذیری یافته های پژوهش های علوم اجتماعی	۱۱-۱۲	۹۱/۶/۱۸
دکتر علی مراد خانی	مبانی کلامی-الهیاتی سیاست مدرن غرب	۱۴-۱۶	۹۱/۶/۱۵
دکتر ژاله آموزگار	اساطیر ایران باستان و مقایسه ای آن با اساطیر روم و یونان	۱۴-۱۶	۹۱/۶/۱۸
یحیی قائدی	معرفی و تمرین کتاب پیکسی و راهنمای آموزش آن (برنامه درسی فلسفه برای کودکان در پایه ۳)	۱۰-۱۲	۹۱/۶/۲۰
دکتر حسین کلباسی	فلسفه و تکنولوژی	۱۴-۱۶	۹۱/۶/۲۱
جواد نیستانی	مسمغان نام شخص، منصبی درباری یا عنوانی روحانی (از اواخر دوره ساسانی تا دوره مغول)	۱۴-۱۶	۹۱/۶/۲۰
دکتر عبدالله قنبرلو	اسلام و نظریه روابط بین الملل	۱۰-۱۲	۹۱/۶/۲۱
دکتر ژاسنت صلیبی	رویکرد سازندگی گرای به تعلیم و تربیت	۱۱-۱۲	۹۱/۶/۲۵
سعید سلیمانی	سکه شناسی و بازشناسی وقفه های تاریخی	۱۴-۱۶	۹۱/۶/۲۷

خلاصه سخنرانی‌ها در نشست «معنای زندگی»

در ادامه برگزاری سلسله سخنرانی‌هایی در فلسفه دین، نشست فلسفه دین با موضوع «معنای زندگی» بیست و تیر ماه در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. سخنرانان در این نشست به نقد و بررسی آراء متفکران غربی در حوزه معنای زندگی پرداختند. خلاصه‌ای مباحث مطرح شده در این نشست را بخوانید:

دکتر خدری: پرسش از معنای زندگی

امری وارداتی است

دکتر زمانی: تعالی بخشی به امیال زندگی را معنادار می‌کند

پرسش وارداتی مثل، حزب، شهروندی، دموکراسی و... است و سیل جریانی که در غرب رخ داد ما را به این سمت کشاند و الا در مفاهیم سنتی شرقی خودمان زندگی مملو از معنا بوده است.

دکتر امیرعباس علی‌زمانی استاد دانشگاه تهران نیز در سخنرانی‌اش به موضوع «لذت و معنای زندگی» پرداخت و گفت: اکثریت مردم معنای زندگی را نوعی لذت می‌دانند که البته این ادعایی است که احتیاج به مباحث توصیفی روان‌شناختی دارد اما به طور عملی فارغ از مباحث علمی، زندگی‌ای زندگی است که از آن لذت ببرند که لذات معنوی را نیز شامل می‌شود که در ادبیات ما بسیار به این پرداخته شده است.

وی افزود: آنچه مطرح می‌شود این است که یک ارزش ذاتی و غیرابزاری وجود دارد که عبارت است از «لذت»؛ اساس نظریه لذت، زندگی بهتر، زندگی خوشتر است یعنی لذت را به معنای عینی گرفتن مورد تأکید است. افرادی که به نظریه لذت قائل هستند معتقدند که زندگی معنادار دارای کیفیت بهتر یا همان لذت است؛ در واقع همان کیفیت نفسانی را مورد تأکید قرار می‌دهند. این گروه لذت از کلیت زندگی را کمتر در نظر دارند و بیشتر به لحظات لذت بخش می‌پردازند.

وی با بیان اینکه بین مفهوم «لذت» و «میل» تفاوت وجود دارد افزود: یکی از اساتید دانشگاه هاروارد در کتاب خود مسئله‌ای را مطرح می‌کند و می‌گوید فرض کنید ماشینی وجود دارد که اگر به این ماشین متصل شوید هر نوع لذتی را که تصور کنید بدان دست می‌یابید بدون اینکه به طور عینی درگیر آن پروسه شوید. او می‌گوید مهمتر از اینکه من به این ماشین متصل بشوم یا نه این مسئله وجود دارد که متصل شدن به این ماشین چه چیزی را از دست می‌دهم/ آیا چیزی مهمتر وجود دارد که چنین موقعیتی را از دست بدهم؟ این اندیشمند غربی تأکید می‌کند که یک ارزش ذاتی در جهان وجود دارد و آن احساس لذت است. او می‌گوید یکی از مهمترین ارزشها لذت است.

استاد فلسفه دانشگاه تهران، عدم تفکیک معنا از احساس معنا را یکی از سوء تفاهمها خواند و افزود: احساس‌های ما بخشی از وجود ماست چون معنا به کل وجود انسان برمی‌گردد. یعنی هم بخش احساسی و هم غیر احساسی. احساس لذت بخشی از احساسات ما است. به عبارت دیگر حتی اینکه لذت مهمترین ساحت انفسی ماست قابل اثبات نیست چون برای ما انسانها چیزهایی مهمتر از لذت نیز وجود دارد.

زمانی افزود: در دیدگاه این افراد، احساس منشأ ارزش است. احساس از یک ارزش حکایت می‌کند مثل دیدن پدر، مادر، دوست و غیره. آیا تمام ارتباطاتمان با مسائل مختلف و انسانها و حتی حقیقت خودشان دارای ارزش ذاتی هستند یا اینکه آنها آن احساس را در ما ایجاد می‌کنند را دوست داریم؟ اگر بنا را احساس بگیریم شبکه ارتباطی که بین انسانها برقرار است یک شبکه ابزاری است که بسیار وحشتناک خواهد بود و این چیزی است که در غرب اتفاق افتاده است. البته اگر معتقد باشیم که یک ارزش ذاتی به نام «احساس لذت» در جهان وجود دارد، یعنی خود لذت و احساس لذت می‌شود

دکتر غلامحسین خدری عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در این نشست به موضوع «پرسش از معنای زندگی» پرداخت و گفت: از مهمترین موضوعاتی که ذهن بشر را به خود مشغول کرده است، بحث معنای زندگی است. آیا زندگی واجد معنایی است یا بی معنا و یا اساسا خنثی است؟ وی تأکید کرد: رویکردهای متفاوتی به معنای زندگی وجود دارد از جمله رویکرد مابعدالطبیعه، فلسفه اخلاق، روان‌شناختی و دینی. در رویکرد دینی زندگی واجد یک ناظر است و وجود این ناظر است که به زندگی معنا می‌بخشد. از نظر شهید مطهری علم گرایی محض فاقد معنابخشی به زندگی است و خلأ معنای زندگی هرگز نمی‌تواند با علم محض پر شود. اما شهید مطهری خوش بینی، روشن دلی، امیدواری و آرامش را چهار عنصر در ایمان مذهبی می‌داند که در معنابخشی به زندگی مؤثر است.

دکتر خدری در ادامه به جعلی بودن و یا کشفی بودن معنای زندگی پرداخت و گفت: عموماً نگاه سنتی بر این است که معنای زندگی در خود زندگی نهفته است و انسان باید آن هدف غایی در زندگی را کشف کند. از نظر افرادی چون تامسون متفکر غربی، هدفداری شرط لازم، معناداری زندگی است. اما برخی معناداری زندگی را جعلی می‌دانند و بر این باورند که خود انسان باید به زندگی اش معنا ببخشد.

این استاد فلسفه تأکید کرد: انسان هم جاعل و هم کاشف معنای زندگی است برای انسان تعریفهای زیادی شده است اما به نظرم انسان چه در ساحت فردی و چه اجتماعی معنا ساز و معناپذیر است.

وی افزود: این پرسش مطرح است که اساساً علل ظهور مسئله معنای زندگی چیست، علت موجد و مؤده‌ای که منجر به این شده که پرسش از زندگی را مطرح کنیم چه بوده است؟ لوک فری در کتاب «انسان، خدا و معنای زندگی» می‌گوید: این پرسش محصول دنیای مدرن است. عصر پس از روشنگری (قرن ۱۸) دنیای که به وجود آمد برای انسان پرسش از معنای زندگی را مطرح کرد. این استاد دانشگاه علامه طباطبائی یادآور شد: کوک فری که در ساده نویسی فلسفه تبحر دارد معتقد است که ما از نگاه سنتی وارد شدیم و مدرنیته و انسان گرایی سکولار دو مسئله «معنا» و «امر مقدس» را در گون ساخت. دو

مرور فوری

● دکتر خدری:

از نظر شهید مطهری علم گرایی محض فاقد معنابخشی به زندگی است و خلأ معنای زندگی هرگز نمی‌تواند با علم محض پر شود. اما شهید مطهری خوش بینی، روشن دلی، امیدواری و آرامش را چهار عنصر در ایمان مذهبی می‌داند که در معنابخشی به زندگی مؤثر است.

معنا و زندگی و اطرافیان و ... ابزار می شوند.

وی در ادامه تأکید کرد: ما منکر این نیستیم که احساس لذت و خوشی جزئی از زندگی معنادار است اما این یک علامت است و نمی توان گفت که همه معنای زندگی است؛ مثل سلامتی و احساس سلامتی. در نظریه هایی که معنا را به احساس معنا تقلیل می دهند این مسئله وجود دارد. چه بسا ما زندگی بی معنایی داشته باشیم اما احساس معناداری بکنیم. پرسش اصلی این است که احساس خوشبختی و لذت محصول چه فرایندی است؟ اگر ملاک را احساس قرار دهیم باید توجه کنیم که بسیاری از زندگی های غیر اخلاقی و غیر انسانی باید معنادار باشد چون صاحبان آن زندگی ها سرشار از لذت بودند لذا پروسه ای که منتهی به لذت می شود، مهم است.

دکتر علی زمانی به تفاوت لذت با میل اشاره کرد و گفت: زندگی معنادار زندگی است که به آرزوها و مقاصدش دست یابند و سودانگاری چون «رویز» به این مسئله معتقدند اما واقعیت این است که تمام اشکالاتی که به لذت وارد است به میل نیز وارد می شود. البته کامیابی و موفقیت عنصر مهم معنابخشی در زندگی است. اگر میل را بگیریم اما متعلق این میل دیگر مهم نیست لذا این اشکال به وجود می آید که آنچه من می خواهم پس با ارزش است؛ در این صورت متعلق میل مهم نیست چه بسا چیزی ارزشمند نباشد که من بدان میل داشته باشم و بالعکس. حتی میل ما در یک زمان با زمان دیگر متفاوت است.

استاد دانشگاه تهران افزود: به عبارت دیگر میل نه شرط لازم و نه شرط کافی برای ارزش است و میل همان نقش لذت را بازی می کند و یک علامت است که گاهی ما را منحرف می کند لذا برخی می گویند امیال ما را گمراه می کنند. چون داده ها اشتباه است پس سلیقه و میل من اشتباه می شود. به نظر می رسد این مسئله درست نیست چون در برخی ها اطلاعات و داده ها درست و کافی است اما میل برخلاف آن داده ها است. لذا برای حل این مسئله برخی میل اخلاقی را در این زمینه مطرح می کنند.

دکتر علی زمانی امور نامتناهی را در لذت و میل دخیل دانست و افزود: آنچه منشأ تغییر میل ماست واقعیت است و داده ها یک نقش واسطه ای دارند. پس واقعیت ها و ارزشهای عینی هم هست. گاهی برای اینکه زندگی فردی را معنادار کنیم باید امیال او را عوض کنیم. هم به لحاظ روان شناختی و هم فلسفی، زندگی کردن انسانها در امیال کنونی شان زندگی را معنادار نمی کند و نیاز است ما فراتر رویم و میل ها را متعالی کنیم چرا که تعالی بخشی به امیال زندگی را معنادار می کند.

دکتر قاسم پور حسن: ادیان زندگی را معنادار می دانند

همچنین دکتر قاسم پور حسن استاد فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی گفت: معنای زندگی با رویکردهای دینی، معرفت شناختی، فلسفی، روان شناختی و جامعه شناختی قابل بررسی است. نگاه صرف دینی این است که معنای زندگی تنها در توجه به خدا و اعمال دینی و آخرت است و در نگاه فلسفه اخلاقی معنای زندگی حسب تکالیف اخلاقی شکل می گیرد و در باب معنای زندگی در روان شناسی، سنخ های روانی افراد مینا است.

وی در ادامه به تبیین «معنای زندگی از دیدگاه ملاصدرا» پرداخت و گفت: دیدگاه ملاصدرا در مورد معنای زندگی روش فلسفی - کلامی است. او معتقد است که بر

اساس نظریه هدفداری می توان معنای زندگی را بررسی کرد. ملاصدرا در دو سطح کلی - یعنی آفرینش، جهان و افعال خدا- و سطح انسان معنای زندگی را مطرح می کند. این استاد دانشگاه علامه طباطبایی یادآور شد: ملاصدرا در سطح عام دیدگاه فلسفی را با آیات قرآن تبیین می کند. او معتقد است که زندگی انسان بر اساس نظام احسن دارای هدف است.

اما نکته مهم این است که ملاصدرا آگاهی انسان را مورد توجه قرار می دهد. در مغرب زمین آگاهی بعلاوه اختیار مطرح است اما در دیدگاه ملاصدرا آگاهی بر اختیار غلبه دارد. صدر المتألهین عقل را مورد تأکید قرار می دهد و بر این باور است که آگاهی انسان به التزام برای دستیابی به این

هدف مهم است.

دکتر پور حسن با بیان اینکه ملاصدرا به غایت برای آفرینش معتقد است، افزود: ملاصدرا می گوید اگر انسان به این غایت برسد، زندگی اش غایتمند خواهد بود و او در این زمینه به آیاتی همچون «خلق السموات و الارض بالحق و ما خلقناها بالحق» و آیاتی از این دست اشاره می کند. در باب آفرینش انسان و غایتمندی پرورش اساسی ملاصدرا این است که غرض بنیادی از آفرینش انسان چیست؟ آیا انسان می تواند بدون هدف باشد و اگر دارای هدف است این غایات دست یافتنی هستند و یا خیر؟ آیا این اهداف آنقدر مهم هستند که به زندگی انسان معنا بخشند؟ ملاصدرا معتقد است که آفرینش انسان و عالم هدفمند است و وقتی می توان به این هدف دست یافت که التزام به پیمودن آن وجود داشته باشد. اگر انسانها در این مسیر قرار گیرند زندگی آنها سرشار از هدف خواهد شد.

این استاد فلسفه به محورهایی که ملاصدرا در باب معناداری آفرینش انسان مطرح می کند اشاره کرد و گفت: ملاصدرا ۹ محور را مطرح می کند که جعل هدف از سوی خدا برای انسانها، امکان دستیابی به این هدف، لزوم پابندی انسانها برای پیمودن این اهداف، فراگیر بودن این اهداف برای همه انسانها (اهدافی که خداوند ترسیم کرده برای همه انسانهاست اما میزان دستیابی انسانها به این اهداف متفاوت است) از جمله این محورها به شمار می رود.

وی افزود: ملاصدرا معتقد است که رابطه لزومی میان این اهداف و معنابخشی به زندگی وجود دارد، محور دیگر غایات در ارتباط با انسان، محور هفتم حیات نیک و سعادت رابطه مستقیمی با این اهداف دارند، محور هشتم این است که ملاصدرا تفاوت جدی بین سعادت حقیقی و معنای زندگی و میان سعادت ناحقیقی و فقدان معنا قائل است. همچنین ملاصدرا تلاش دارد با ادله ای عقلی به ابطال نگاه پوچگرانه به آفرینش بپردازد و بی هدفی در آفرینش انسان را با ادله عقلی و آیات قرآن رد می کند. از جمله آیاتی که هم در مورد جهان و هم در باب آفرینش انسان مطرح می کند آیات ۳۸ تا ۴۰ سوره دخان است.

دکتر پور حسن در پایان تأکید کرد: امکان مطالعه در باب نسبت میان معنای زندگی و تفکر فلسفی ملاصدرا را می توان مطرح کرد. حسب دیدگاه ملاصدرا با نظریه معنای زندگی، نظریه هدفمندی عالم است و چون ملاصدرا در جهان اسلام است اصالتا دیدگاه ادیان این است که زندگی دارای معنا است.

دکتر علوی تبار: به جای ذهن، با قلب با عالم برخورد کنیم

در این نشست دکتر هدایت علوی تبار یکی دیگر از اساتید فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی به بررسی «ضرورت وجود خدا برای معناداری انسان از نظر جفری گردن» از اندیشمندان معاصر آمریکایی پرداخت و گفت: گردن در پی این است که به لحاظ عقلی و فلسفی ضرورت وجود خدا را برای معناداشتن زندگی بررسی کند. در بخش سلبی دلایل سنتی برای معنابخشی زندگی بشر مطرح شده است و گردن هر سه دلیل (فناناپذیری، اخلاق و طرح) را به صورت منطقی و عقلی رد می کند و در بخش ایجابی بار د دلایل مطرح شده، خود یک دلیل بر ضرورت وجود خدا برای معنابخشی زندگی بشر می آورد.

وی پس از تشریح اشکالات گردن بر سه دلیل سلبی و ایجابی ضرورت وجود خدا برای معناداری زندگی انسان، یادآور شد: از نظر گردن دلیل عقلی برای جهان ما را دچار تسلسل می کند. او در بخش ایجابی سومین دلیل یعنی «طرح» را می پذیرد اما می گوید با اینکه برای معناداری به این عامل نیاز داریم اما باید به گونه ای آن را تفسیر کنیم که دچار تسلسل نشویم. او بر این باور است که به دنبال تبیین در هدف خدا برای آفرینش جهان نباشیم بلکه جهان را به عنوان یک ابژه زیباشناسانه در نظر بگیریم.

دکتر علوی تبار افزود: راه حل ایجابی گردن این است که ما به دنبال هدفمندی نمی رویم و به جای اینکه با ذهن با عالم برخورد کنیم با قلب با عالم برخورد داشته باشیم. اگر کل جهان را زیبا ببینیم این معقول است و معقولیت به ما معنا می دهد. جهان به نحو زیباشناسانه معقول است و نه به نحو شناختی؛ او معتقد است که ما باید دیدمان را نسبت به جهان عوض کنیم.

مرور فوری

● دکتر زمانی:

اکثریت مردم معنای زندگی را نوعی لذت می دانند که البته این ادعایی است که احتیاج به مباحث توصیفی روان شناختی دارد اما به طور عملی فارغ از مباحث علمی، زندگی ای زندگی است که از آن لذت ببرند که لذات معنوی را نیز شامل می شود که در ادبیات ما بسیار به این پرداخته شده است.

فلسفه عرفانی ژان اسکات اریژن، به روایت دکتر کریم مجتهدی

سخنرانی کریم مجتهدی با موضوع «فلسفه عرفانی ژان اسکات اریژن، فیلسوف ایرلندی» ۲۶ تیرماه در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. آنچه می خوانید خلاصه ای از مهمترین نکات مطرح شده از سوی دکتر مجتهدی در این نشست است:

می کند این است که وی مورد قبول کلیسا نبود. به طور کلی کلیسا با اشرافیون و عرفا موافق نبود و بسیاری از کتاب های این افراد را از میان برد. در این میان ما چهره شجاعی مانند اریژن را می بینیم که با سلامت ذهنی که از آن برخوردار بود، نخله مهمی را بنیان گذاشت که آینده ساز بود و حتی برای امروز نیز کاربرد دارد.

نویسنده کتاب «افکار کانت» ادامه داد: در قرن دوازدهم میلادی مترجمان آثار ابن سینا به لاتینی، برخی از متون اریژن را نیز در کنار متون ابن سینا قرار دادند. به این ترتیب بخش هایی از برخی از رساله هایی که با نام ابن سینا در غرب ترجمه شدند، معرف اندیشه اریژن نیز هستند.

دکتر مجتهدی با بیان این که نام اریژن برای نخستین بار توسط محمدعلی فروغی در کتاب «سیر حکمت در اروپا» ذکر شد، گفت: فروغی در دو بخش کتاب و در مجموع سیزده خط از اریژن سخن گفته است. همین امر نشان می دهد که فروغی با منابع معتبری آشنا بوده است و در کتابش کوشید

در این سخنرانی دکتر مجتهدی ابتدا درباره دلیل انتخاب ژان اسکات اریژن برای بررسی در این سخنرانی گفت: اریژن در اوایل قرن نهم هجری یعنی بیش از هزار سال پیش از ابن سینا و شاید در دوره فارابی می زیست. او با ابویعقوب سجستانی و نویسندگان دایره المعارف معروف مانند اخوان الصفا هم دوره بود.

وی متفکران مسلمان ایرانی را به طور غیرمستقیم دارای نسبت با اریژن دانست و گفت: همه آن ها کم و بیش از یک سرچشمه الهام می گرفتند. هر یک از این اندیشمندان شرقی و غربی با وام گرفتن از فلسفه افلاطون و اقلطوین، موضوعات مشخصی را بررسی کردند. می توان این گونه تصور کرد که این افراد متعلق به یک خانواده معنوی هستند. بنابراین مطالعه اندیشه فردی مانند اریژن که اندیشه هایش ریشه های یکسانی با متفکران ما دارد، حایز اهمیت است.

این استاد دانشگاه افزود: موضوع دیگری که مطالعه آرای این فرد را جالب

در این نشست دکتر قاسم پورحسن استاد فلسفه دانشگاه علامه طباطبائی به بررسی موضوع منطق گفتگو پرداخت و گفت: آفرینش معنا در پرتو گفتگو حاصل می شود. بدون مکالمه نمی توان انتظار شنیدن و همراهی داشت.

وی افزود: هیچیک از مکالمات سقراطی برای قانع ساختن یا مخالفت ورزیدن نبود. شالوده این مکالمات را فهم و تفهم قرار می دهد. اساساً گفتگو راهی برای فهمیدن است راهی که خود نیز بخشی از این دانایی را شکل داده و تنها ابزار دست یافتن به فهم صحیح نیست.

وی یادآور شد: هر گفتگوی دارای ۵ عنصر اساسی است. عنصر اول «اصل مواجهه» است. این اصل تأکید دارد مسأله فهم فرایندی دو سویه است. همه انتظارات و پیشا ادراکهای دو طرف به رویارویی یکدیگر می روند. فهم تنها مبتنی بر خواسته یک فرد یا پرسشهای یک سو نیست که در آن خواسته های یک جانب قادر بر ایجاد معنا باشد. معنا در جریان مواجهه شکل می گیرد.

پورحسن تأکید کرد: «افق» عنصر دوم است. هر فردی واجد افقهایی است. خواسته ها، هنجارها، ارزشها، و نگره ها بستر افق را شکل می دهند. بدون افق نه گفتگو امکان پذیر خواهد بود و نه تفهم به وجود خواهد آمد. افق راستا و مسیر درست گفتگو را سامان می دهد.

وی در ادامه به بررسی عنصر سوم پرداخت و گفت: «امتزاج» را باید عنصر سوم نامید. امتزاج اگر چه نوعی درهم تنیدگی افقهایی دو طرف گفتگو است اما به معنای از دست رفتن افقها نخواهد بود. هیچ فردی افق خود را از دست نمی دهد. به عبارت بهتر هر انسانی در زیست جهانی می زید. شاید این زیست جهان را فربه تر یا دگرگون سازد اما ممکن نیست

خلاصه سخنرانی ها در نشست کاربرد فلسفه
در پرورش تفکر کودکان و نوجوانان

خلاصه سخنرانی ها در
نشست کاربرد فلسفه در
پرورش تفکر کودکان و
نوجوانان

نشست کاربرد فلسفه در پرورش تفکر کودکان و نوجوانان با حضور اساتید و صاحب نظران امروز شنبه دهم تیرماه در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. خلاصه ای از مهمترین مباحث مطرح شده در این نشست را بخوانید...

جنبه‌های ناشناخته فرهنگ غربی را به ایرانیان معرفی کند.

وی افزود: اریژن ایرلندی بود و یکی از مشخصات ایرلندی بودن این است که یونانی می‌دانست، در حالی که اندیشمندان سایر کشورهای اروپایی یونانی نمی‌دانستند. این امر نشان می‌دهد که صومعه‌های ایرلند برخلاف صومعه‌های سایر کشورهای اروپایی، از استقلال فرهنگی برخوردار بودند که نشان‌دهنده ثبات فکری آنان بود. داشتن استدلال ذهن بسیار برایم مهم است و بر این عقیده‌ام که تنها فیلسوفی ارزش دارد که استقلال ذهنی داشته باشد.

این نویسنده در ادامه زندگینامه مختصری از اریژن ذکر کرد و گفت: او حوالی سال ۸۱۰ میلادی متولد شد و در صومعه‌های ایرلند تحصیل کرد. حدود سی سالگی به فرانسه رفت و هنگامی که بیش از ۵۰ سال داشت، مهم‌ترین کتابش را با عنوان «درباره تقسیمات طبیعت» نوشت و در حدود ۶۵ سالگی نیز فوت کرد. از زندگی اریژن اطلاعات دقیقی در دست نیست، و ما تنها کتاب‌های او را در اختیار داریم. علاوه بر کتاب «درباره تقسیمات طبیعت» ترجمه‌هایی از آثار یونانیان به ویژه دیونیسوس و تفسیر انجیل یوحنا نیز از وی باقی مانده است.

دکتر مجتهدی درباره دلیل ترجمه انجیل یوحنا توسط اریژن گفت: او از میان انجیل‌ها، انجیل یوحنا را برای ترجمه انتخاب کرد، زیرا طبق سنت مسیحیان، این انجیل آخرین روایت از زندگی مسیح (ع) به حساب می‌آید و از معقولیت و استدلال بیشتری نسبت به سایر روایت‌ها برخوردار است. اریژن چهار عنصر خاک، آب، هوا و آتش را در تفسیر انجیل یوحنا مبنا قرار می‌دهد. برای او، آب و خاک مربوط به علم تاریخ و خلیات است. هوا نیز مربوط به طبیعیات می‌شود. آتش نیز با الهیات مرتبط است.

دکتر مجتهدی با اهمیت اتحاد عقل و وحی در اندیشه اریژن اشاره کرد و گفت: طبق عقیده اریژن، وحی در فهم دین اهمیت بسیار دارد، اما این وحی نیز باید به عقل منجر شود و عقل و وحی باید با یکدیگر همکار شوند. هنگامی که درجه انسان در خدانشناسی بالا می‌رود، عقل و وحی به اوج همکاری می‌رسند. عضو

هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در بخش دیگری از سخنانش گفت: اریژن نیز مانند افلاطون و ارسطو، شناختن و علم را سعادت می‌داند. منظور اریژن از شناخت، شناخت عقلی است. عقل واقعی جست‌وجوگر و پژوهشگر است که در مراحل پیشرفته‌تر دست به ابداع می‌زند. برای او حکمت واقعی با علم تحصیلی امروزی ما فرق دارد. او در برابر این علم کاربردی، حکمتی را قرار می‌دهد که از آن با عنوان «حکمت واقعی» یاد می‌کند و معتقد است همین حکمت ما را به خدا می‌رساند.

دکتر مجتهدی ادامه داد: اریژن در کتاب «درباره تقسیمات طبیعت» با الهام از ارسطو و افلاطون چهار مرتبه را در این تقسیمات در نظر می‌گیرد. بالاترین و نخستین مرحله، خالق غیرمخلوق است. مرحله دوم، مخلوق خالق است که مترادف با عالم مثال افلاطون قرار می‌گیرد. اگر کتاب‌های فلسفی و کلامی خودمان را جست‌وجو کنیم، مرحله دوم اریژن را می‌توان عالم اسماء دانست: سومین مرحله‌ای که اریژن از آن نام می‌برد، مرحله مخلوق غیرخالق است که در سنت ما با ممکن‌الوجود شهرت دارد. مرحله چهارم نیز نه خالق است و نه مخلوق. این مرحله در سنت ما با عنوان فناء فی الله شناخته می‌شود. در ذهن

اریژن، مسیح انسان نامتناقضی است که می‌تواند به خدا رجعت کند. این نویسنده در بخش دیگری از سخنانش گفت: به اعتقاد من فردی که فلسفه نخوانده باشد، انگار که درس نخوانده است. در هر رشته‌ای که تخصص داریم، باید اطلاعات فلسفی نیز داشته باشیم تا بتوانیم رشته خودمان را بهتر بفهمیم. بر حسب حادثه نیست که افرادی مانند ابن سینا توانان در دو رشته طب و فلسفه تبحر داشتند. او اگر این دو را با هم ترکیب نمی‌کرد، نمی‌توانست طبیب حاذقی باشد.

دکتر مجتهدی تأکید کرد: ابن سینا می‌تواند راه‌حل فرهنگ ما باشد. افرادی مانند او موفق شدند در عین حال که درست طبابت می‌کردند، درست نیز فکر کنند و با عجز شدن این دو، حکیم شوند.

بتوانیم بدون آن اندیشه کنیم و یا گفتگو را سامان بخشیم. تاریخمندی و سنت دو عنصر چهارم و پنجم هستند. مراد از تاریخمندی، تأکید بر تاریخی بودن آدمی و اندیشه اوست. سنت نیز همان فرهنگ و زبانی است که همراه با ارزشهای و هنجارها، بستری را شکل می‌دهند که اندیشه و تفکر خود را در آن‌ها می‌نمایند.

این استاد فلسفه در پایان یادآور شد: هیچ گفتگویی بدون لحاظ وجه تاریخی و بدون ابتناء بر سنت شکل نمی‌گیرد. تأکید بر این پنج عنصر نشان می‌دهد که مسأله گفتگو نه تنها امری سهل و آسان نیست بلکه دارای منطق خاصی است که همین امر سبب دشواری آن می‌شود.

همچنین دکتر سعید ناجی عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در این نشست به بررسی موضوع «سقراط، معلمی سازه‌گرا و رئالیست» پرداخت و گفت: برخی از فلاسفه چون پیترو بوغوسیان سقراط را به عینیت‌گرایی منتسب کرده و آنرا دستمایه‌ای برای انتقاد از کل‌عینیت‌گرایی قرار می‌دهند.

وی افزود: بوغوسیان معتقد است که پیش فرض روش سقراطی این است که حقیقتی وجود دارد که می‌تواند از طریق اکتشاف شناخته شود و افرادی که از گفت و گو (دیالکتیک) استفاده می‌کنند قضایای درست را با یک تحقیق مستمر کشف می‌کنند.

وی تصریح کرد: از نظر او سقراط بر آن است که حقیقتی وجود دارد که ما برای پیدا کردن آن فقط لازم است دورهم جمع شده و با همدیگر به گفت و گو بپردازیم.

وی یادآور شد: این دیدگاه باعث می‌شود سازه‌گرایان دیدگاه سقراط را زیر سؤال برده و کنار بگذارند. به عنوان مثال «وان گلسرزفلد» یکی از سازه‌گرایان برجسته که تمام استلزامات این دیدگاه را بررسی می‌کند همین نوع رئالیسم و عینیت‌گرایی را مورد حمله قرار می‌دهد و می‌گوید معرفت نتیجه فعالیت یک شخص منفرد در خلق کردن است نه محصولی که به نحوی مستقل از فاعل شناسا در خارج موجود بوده و می‌تواند به واسطه ادراک یا محاوره کلامی توأم با پشت کار انتقال یافته و کم‌کم فهمیده

شود

ناجی تأکید کرد: بر این اساس برخی از طرفداران فلسفه برای کودکان روش سقراطی را به جهت تقابل با سازه‌گرایی برنامه فلسفه برای کودکان نادیده می‌گیرند. مثلاً کلینتون گلدینگ اهداف معرفی عینیت‌گرایی سقراطی با اهداف معرفتی برنامه فلسفه برای کودکان مقایسه می‌کند و استدلالهایی بر علیه ناسازگاری آن دو ارائه می‌دهد. این عینیت‌گرایی، همان عینیت‌گرایی است که سازه‌گرایان به عنوان رئالیسمی که در پشت سر تعلیم و تربیت دیالکتیک قرار دارد معرفی کرده و با سرکوب آن، عقاید ایده‌آلیستی و سازه‌گرایانه را وارد مباحث تربیتی می‌کنند.

این متخصص فلسفه برای کودکان در پایان یادآور شد: روش سقراطی نه تنها روشهای سازه‌گرایانه را در یونان باستان به خوبی پیش برده است و سازه‌گرایی چیز جدیدی نیست بلکه قابلیت آنرا دارد که متهم به رئالیسم خام نشده و به عنوان در برگیرنده رئالیسم انتقادی به خوبی این دو رویکرد ظاهراً متعارض را با هم آشتی دهد.

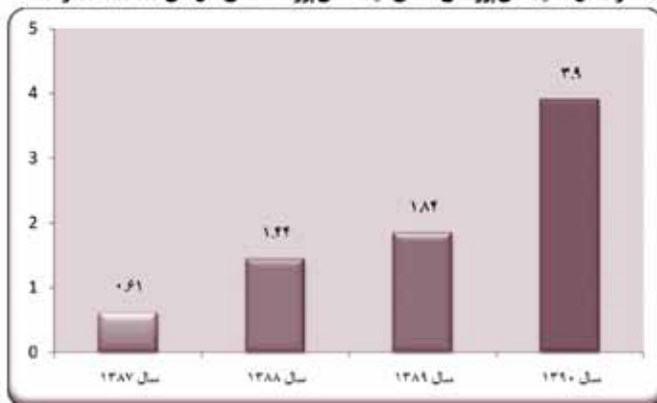
پژوهشگاه از سال ۸۷ تا ۹۰ چه مسیری را طی کرده است؟ دستاوردهای پژوهشی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، مؤسسه‌ای پژوهشی است که به طور عمده وظیفه تحقیق در علوم انسانی (ادبیات، تاریخ، فلسفه و علوم حکمی، ادیان و معارف دینی، عرفان، زبان‌شناسی، علوم اجتماعی، اقتصاد تطبیقی، علوم سیاسی و ...) و همچنین مطالعه فرهنگهای مختلف بشری را به عهده دارد. در حال حاضر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بزرگترین نهاد پژوهشی کشور است که در زمینه علوم انسانی و بررسی فرهنگ دیرپای ایرانی - اسلامی پژوهش می‌کند. پژوهشگران و اعضای این مؤسسه علمی و پژوهشی که میراث داران فرهنگ و علم و تمدن کهن ایرانی - اسلامی به شمار می‌آیند، فریضه خود می‌دانند که طبق موازین عقلانی و به دور از احساسات تفرخ‌آمیز، همت به کار دارند تا میراث گذشتگان را پاس بدارند و با کوشش و تحقیق مجدانه بر غنای آن بیافزایند و این همه را چراغ راه آینده سازند. باشد که خواب‌نشینان بامداد رحیل به بیداری سحرگاهی و بلکه قافله سالاری دوباره جامعه اسلامی مان در کاروان معرفت و علم بشری بیانجامد. آنچه در ادامه می‌خوانید گزیده‌ای از دستاوردهای پژوهشی این پژوهشگاه طی سال‌های ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۰ است.

کل فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی پژوهشگاه طی سال‌های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۲۸۹	۱۴۰	۱۱۲	۵۸	تعداد کل فعالیت‌ها
۷۴	۷۶	۷۸	۹۶	تعداد اعضای هیأت علمی
۳.۹	۱.۸۴	۱.۱۴	۰.۶۱	سرانه کل فعالیت‌ها

سرانه کل فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی پژوهشگاه طی سال‌های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

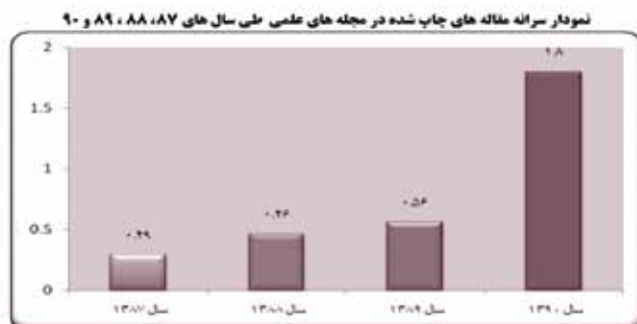

چنانکه مشاهده می‌شود، سرانه کل فعالیت‌های پژوهشی (مجموع مقالات چاپ شده و ارائه شده، کتاب‌های چاپ شده و طرح‌های پژوهشی پایان یافته) اعضای هیأت علمی پژوهشگاه طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰ روندی صعودی داشته، بطوریکه از ۰.۶۱ فعالیت پژوهشی به ازای هر عضو هیأت علمی در سال ۱۳۸۷ به ۳.۹ فعالیت پژوهشی در سال ۱۳۹۰ رسیده است. بدین ترتیب فعالیت‌های علمی و پژوهشی اعضای هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۹۰ به نسبت سال ماقبل به بیش از دو برابر و به نسبت سال ۱۳۸۷ به بیش از ۶ برابر افزایش یافته است.

مقاله های چاپ شده در مجله های علمی معتبر توسط اعضای هیات علمی پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۲۸	۳۶	۴۳	۱۳۲
۹۶	۷۸	۷۶	۷۴
۰.۲۹	۰.۴۶	۰.۵۶	۱.۸

چنانکه مشاهده می شود، تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر توسط اعضای هیات علمی در سال ۱۳۹۰ برابر با ۱۳۲ مقاله است که نشان دهنده رشد چشمگیر این شاخص نسبت به سه سال ماقبل می باشد. همچنین آمار نشان می دهد که در سال ۱۳۹۰ بطور متوسط به ازای هر عضو هیات علمی ۱.۸ مقاله در مجلات مختلف فارسی و انگلیسی به چاپ رسیده است.

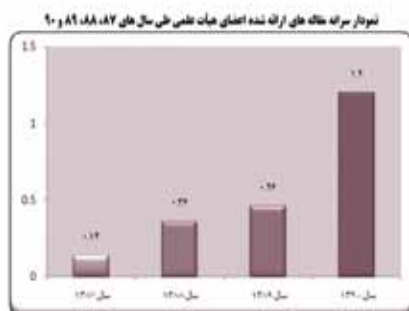

همانطور که مشاهده می شود، تعداد طرح های مصوب اعضای هیات علمی از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰ روندی صعودی داشته است بطوریکه از ۱۲ طرح مصوب در سال ۱۳۸۷ به ۴۲ طرح در سال ۱۳۹۰ رسیده است. همچنین سرازده طرح های مصوب در سال ۱۳۹۰ نشان می دهد که ۵۷ درصد از اعضای هیات علمی در این سال طرح پژوهشی جدیدی را به تصویب شورای پژوهشی رسانده اند.

مقاله های ارائه شده اعضای هیات علمی پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۱۱	۲۸	۲۴	۹۰
۹۶	۷۸	۷۶	۷۴
۰.۱۱	۰.۳۶	۰.۳۱	۱.۲

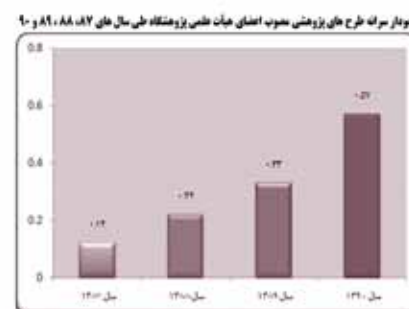
همانطور که ملاحظه می گردد، تعداد مقالات ارائه شده توسط

اعضای هیات علمی در سال ۱۳۹۰ برابر با ۹۰ مقاله است که این امر حاکی از رشد چشمگیر این شاخص نسبت به سه سال ماقبل می باشد. همچنین آمار نشان می دهد که در سال ۱۳۹۰ بطور متوسط هر عضو هیات علمی ۱.۲ مقاله در داخل و خارج از کشور ارائه نموده است.

طرح های پژوهشی مصوب اعضای هیات علمی پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

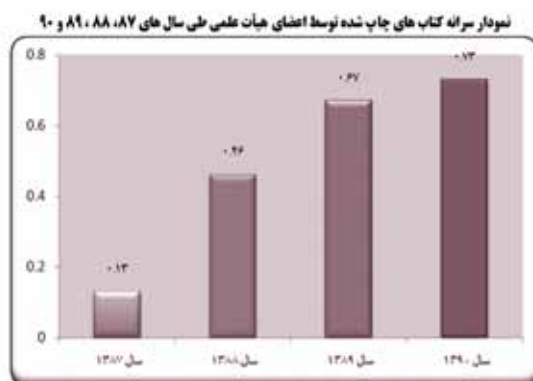
۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۱۲	۱۷	۲۵	۴۲
۹۶	۷۸	۷۶	۷۴
۰.۱۲	۰.۲۲	۰.۳۳	۰.۵۷

با توجه به اطلاعات موجود، تعداد کتاب های چاپ شده اعضای هیات علمی در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال های ۸۷ تا ۸۹ افزایش داشته است. بطوریکه تعداد کتاب های چاپ شده از ۱۳ مورد در سال ۱۳۸۷ به ۵۴ کتاب در سال ۱۳۹۰ رسیده است.

کتاب های چاپ شده توسط اعضای هیات علمی طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

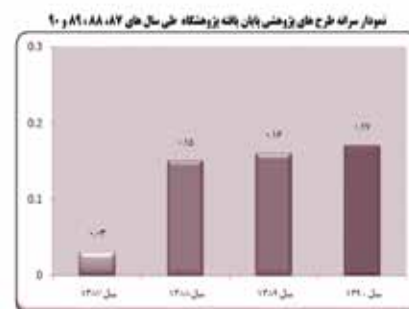
۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۱۳	۳۶	۵۰	۵۴
۹۶	۷۸	۷۶	۷۴
۰.۱۳	۰.۴۶	۰.۷۷	۰.۷۳

با توجه به اطلاعات ارائه شده، تعداد طرح های پژوهشی پایان یافته طی سال های ۸۸ تا ۱۳۹۰ روند یکسانی داشته است و تنها در سال پایه این تعداد کمتر بوده است.

طرح های پژوهشی پایان یافته توسط اعضای هیات علمی پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

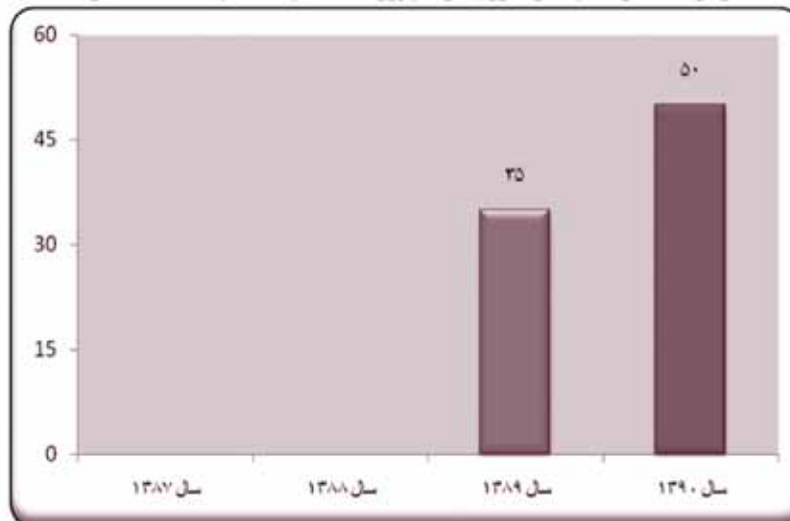
۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۳	۱۴	۱۴	۱۲
۹۶	۷۸	۷۶	۷۴
۰.۰۳	۰.۱۵	۰.۱۵	۰.۱۷

طرح های مصوب برون سازمانی پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۵۰	۳۵	-	-	طرح های مصوب برون سازمانی

نمودار تعداد طرح های مصوب برون سازمانی پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

→ چنانچه مشاهده می شود، در سال های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ طرح برون سازمانی به تصویب شورای پژوهشی نرسیده و طی سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ به ترتیب ۳۵ و ۵۰ طرح مصوب شده است.

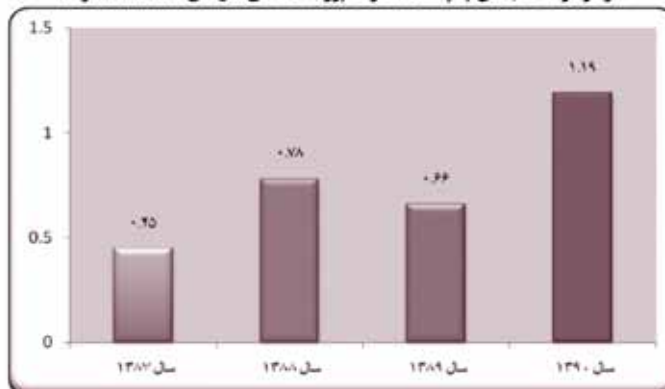
چنانکه مشاهده می شود، تعداد کتاب های چاپ شده طی سال های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰ به جز سال ۱۳۸۹ روندی صعودی داشته، بطوریکه از ۴۳ عنوان کتاب در سال ۱۳۸۷ به ۸۸ عنوان در سال ۱۳۹۰ رسیده است. همچنین سرانه تعداد کتاب های چاپ شده در انتشارات پژوهشگاه نشان می دهد که در سال ۱۳۹۰ بطور متوسط به ازای هر عضو هیات علمی ۱.۱۹ کتاب به چاپ رسیده است.

کتاب های چاپ شده انتشارات پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۸۸	۵۰	۶۱	۴۳	کتاب های چاپ شده انتشارات
۷۴	۷۶	۷۸	۹۶	تعداد اعضای هیات علمی
۱.۱۹	۰.۶۶	۰.۷۸	۰.۴۵	سرانه کتاب های چاپ شده انتشارات

نمودار سرانه کتاب های چاپ شده انتشارات پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

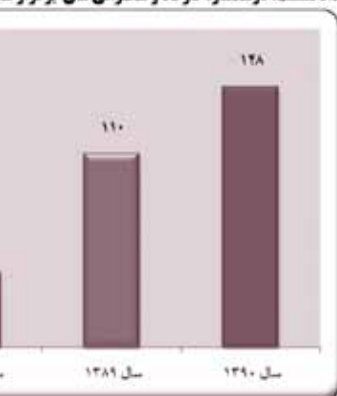
چنانکه مشاهده می شود، تعداد نشست ها، در گفتارها و سخنرانی ها، در سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰ روندی صعودی داشته، بطوریکه تعداد آن سال ۱۳۹۰ به ۱۴۸ مورد رسیده است.

نشست، در گفتار، کارگاه ها و سخنرانی های برگزار شده

۱۳۸۷	
-	نشست، در گفتار، کارگاه ها
-	سخنرانی های برگزار شده در پژوهشگاه
-	کل

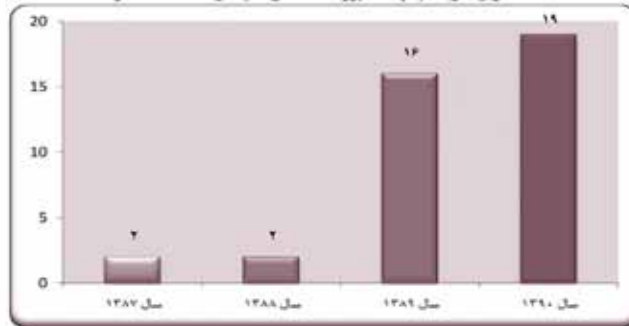
تعداد نشست، در گفتار، کارگاه ها و سخنرانی های برگزار شده

عناوین نشریات چاپ شده پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۱۹	۱۶	۲	۲	عناوین نشریات چاپ شده

تعداد عناوین نشریات چاپ شده پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

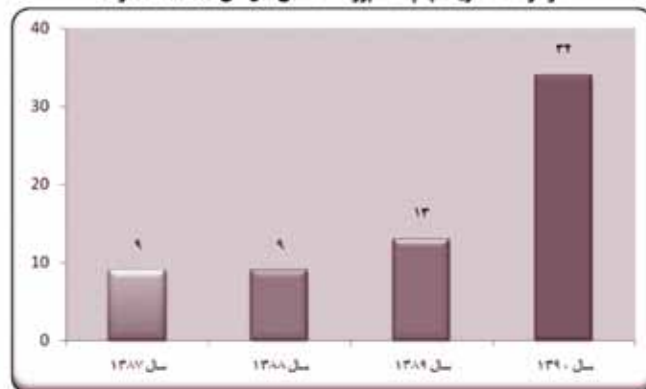

چنانچه مشاهده می شود، تعداد عناوین نشریات در سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸، ۴ نشریه بوده که فقط ۲ عنوان آن علمی بوده است ولی نتوانسته اعتبار علمی لازم را اخذ نماید. در حالی که در سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ به ترتیب تعداد عناوین نشریات علمی پژوهشگاه به ۱۶ و ۱۹ عنوان رسیده است که بسیاری از آنها اعتبار علمی پژوهشی اخذ نموده اند و بقیه نیز در مرحله اخذ اعتبار هستند.

نشریات چاپ شده پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۳۲	۱۳	۹	۹	نشریات چاپ شده

نمودار تعداد نشریات چاپ شده پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

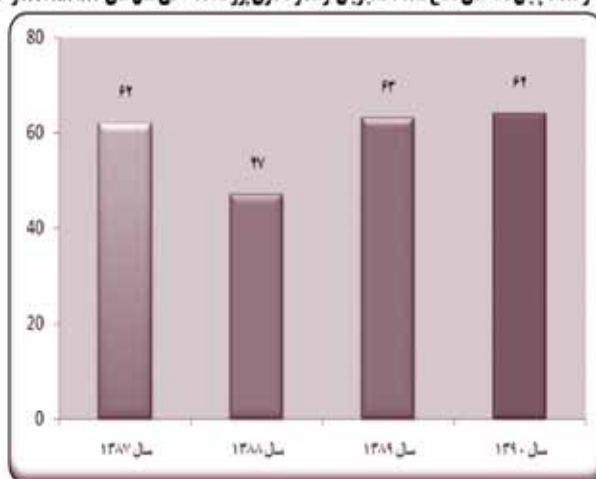
چنانکه مشاهده می شود، تعداد نشریات چاپ شده طی سال های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۰ روندی صعودی داشته است بطوریکه از ۹ نشریه در سال ۱۳۸۷ به ۳۲ نشریه در سال ۱۳۹۰ رسیده است.

... طی سال های
بین شاخص در

پایان نامه های دفاع شده دانشجویان ارشد و دکتری پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	
۶۴	۶۳	۴۷	۶۲	پایان نامه های دفاع شده دانشجویان ارشد و دکتری

نمودار تعداد پایان نامه های دفاع شده دانشجویان ارشد و دکتری پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

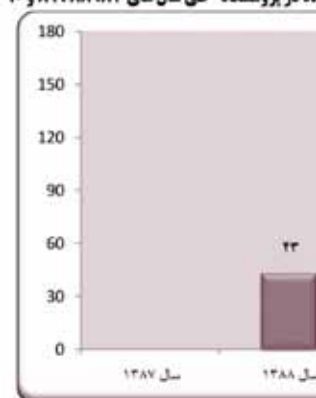

چنانکه آمار نشان می دهد، تعداد پایان نامه های دفاع شده توسط دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری طی سال های مورد بررسی نوسان زیادی نداشته بطوریکه تعداد پایان نامه های دفاع شده از ۶۲ مورد در سال ۱۳۸۷ به ۶۴ مورد در سال ۱۳۹۰ رسیده است. این امر نشان می دهد که پژوهشگاه درصدد گسترش فعالیت های آموزشی خود که فعالیتی فرعی و خارج از وظایف اصلی آن است نبوده است.

در پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸
۵۳	۲۲	۱۶
۹۵	۸۸	۳۷
۱۴۸	۱۱۰	۲۳

در پژوهشگاه طی سال های ۸۷، ۸۸، ۸۹ و ۹۰

محاربه کابل و قندهار منتشر شد

اثر: منشی عبدالکریم علوی
مقدمه و تصحیح: علی دهگامی
قیمت: ۶۰۰۰ تومان

محاربه کابل و قندهار به شرح و تفصیل لشکرکشی های شاه شجاع الملک به افغانستان و جنگ ها و محاربات او با امیر دوست محمدخان و فرزندش محمد اکبر خان و حکومت ۳ ساله او تحت تابعیت بریتانیا می‌پردازد.

این کتاب علی رغم اختصار، اطلاعات خوبی از وقایع و رخداد های جنگ اول افغان و مداخلات انگلیسی ها در حوادث منطقه در قرن نوزدهم می دهد و از آنجاکه کتاب در سال ۱۲۶۳ ه / ۱۸۷۴ م تالیف شده است، به لحاظ

اعتبار تاریخی و صحت روایات ارزشمند است.

منشی عبدالکریم مولف کتاب که خود در زمان این رویدادها در قید حیات بود مورخ نام آشنایی در تاریخ معاصر افغانستان است و اگر چه او در مقدمه اثر می نویسد که غرضش از تالیف کتاب رفع وحشت نهایی بوده است اما این گفته او بیشتر به یک شوخی می ماند و خود بلافاصله بیانش را اصلاح کرده و می نویسد: «شاید اولاد و احفاد ما از این کتب و رسائل تمتعی برداشته بر عجایب و غرایب عالم رنگارنگ و حالات جدید بر آورده اهل فرنگ مطلع و آگاه گردند.»

شایان ذکر است که عبدالکریم صاحب چندین اثر در تاریخ افغانستان و منطقه است. تاریخ احمدشاهی، محاربه کابل و قندهار، تاریخ پنجاب، تحفه الاحباب از جمله این آثار هستند. همچنین از عبدالکریم یک اثر در موضوع شعر و موسیقی به زبان پنجابی نیز موجود است.

مصحح این اثر در مقدمه، بر این نکته اشاره می کند که بر ما روشن نیست آیا محاربه کابل و قندهار یک متن تاریخی سفارشی است که به دستور امیر و یا صاحب منصبی نگاشته شده و یا اینکه مولف به دلایل دیگری این اثر را پدید آورده است؟ او در اثر خود از طرفین دعوا در جنگ کابل، یعنی افغان ها به ریاست امیر دوست محمد خان و فرزندش محمد اکبر خان و انگلیسی ها با احتیاط و احترام فراوان یاد می کند.

در جای جای کتاب انگلیسی ها را به داشتن فضل و دانش می ستاید و از آن ها تجلیل می کند. اظهار نظرهای عبدالکریم درباره انگلیسی ها نشان می دهد او به شکل انکار ناپذیری تحت نفوذ انگلیسی ها و فرهنگ آن ها قرار دارد.

محاربه کابل و قندهار که به طریق واقع نویسی تالیف شده انشای ساده و بی تکلفی دارد. مولف که فرد محتاط و دقیقی بوده غالباً سعی کرده از تطویل در کلام دوری جسته و وقایع را به اختصار به نگارش در آورد. اگر چه مولف ما در مقدمه کوتاه خود فضل و دانش خود را در زبان فارسی به رخ خواننده کشیده و داد سخنوری به شیوه مغلق نویسی را سر داده است اما از مقدمه مولف که بگذریم باقی متن کتاب انشای ساده و روانی دارد.

عبدالکریم در مقدمه کتاب بعد از حمد و ثنای باری تعالی، به اختصار خود را معرفی می کند و سپس سوابق مطالعات و غور و تفحص اش را در تاریخ به خواننده گوشزد می کند و در ادامه دلایل خود را برای تالیف کتاب بر می شمرد. او همچنین به منابعی که در تالیف کتابش از آن ها بهره برده، اشاره می کند و در خاتمه مقدمه به شرح حال منشی قاسم جان صاحب تاریخ منظوم اکبرنامه که منبع اصلی کتاب عبدالکریم بوده می پردازد.

این شیوه از مقدمه نویسی تقریباً به تاسی از مکتب تاریخ نویسی فارسی در هرات بود که روزگاری در عصر تیموریان مورخان نامداری چون میرخواند ابروراند.

درع الصّحه

اثر: محمد هاشم بن محمد طاهر طبیب طهرانی
تصحیح: میر هاشم محدث
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

درع الصّحه یکی از کتاب های مهم پزشکی به زبان فارسی است که از قرن یازدهم به جا مانده است.

این کتاب در چهار عنوان خون، حجامت، فصد و زالو انداختن به نگارش درآمد است، سنت هایی که بیش از هزار سال است که برای مداوای خیلی از بیماری ها به کار می رود. اگر چه در اکثر متون طبّی به این موضوعات پرداخته شده اما کمتر کتابی به این شیوایی این اعمال را شرح داده اند. این تفاوت با مقایسه درع الصّحه با سایر منابع پزشکی مانند ذخیره خوارزمشاهی، تحفه حکیم مومن و تذکره ضریر انطاکی قابل تشخیص است.

مولف اثر، محمد هاشم بن محمد طاهر طبیب طهرانی در درجه اول از کتاب ها یا نویسندگان پیش از خود همراه با ذکر هر یک از منابع بهره برده است، همانند معالجات بقراطی، ذخیره خوارزمشاهی، قانون، جوهری، جالینوس، طبّری، بقراط، منافع اعضا، کامل الصناعه و غیره و در درجه دوم به قضاوت درباره آرای اطباء پیشین پرداخته و نظر خود را هم آورده که این موضوع اعتبار خاصی به این کتاب داده است.

میر هاشم محدث در ابتدای کتاب بر این نکته اشاره می کند که طبق فهرستواره نسخه های خطی فارسی استاد احمد منزوی فقط ۳ نسخه خطی از درع الصّحه در دنیا موجود است که در هنگام تصحیح عکس هر ۳ نسخه در اختیارم بود.

این استاد دانشگاه تهران مشخصات هر یک از این نسخه ها را چنین ذکر می کند: اول، نسخه خطی شماره ۶۳۵۲ کتابخانه آیت الله سید شهاب الدین نجفی مرعشی، این نسخه در ۱۸۳ برگ ۱۴ سطری به خط نسخ است. این نسخه تصحیح شده و در حاشیه توضیحاتی دارد که تمام آن ها را در پاورقی آوردم. این نسخه کل مقدمه را ندارد. رمز این نسخه را الف قرار دادم. دوم نسخه خطی شماره ۶۱۷۰ کتابخانه مجلس شورای اسلامی. این نسخه ۱۶۵ برگ ۱۹ سطری است و از اول و آخر کامل است.

تاریخ کتابت این نسخه هم ۱۰۹۴ است. رمز این نسخه ب است و سوم نسخه خطی شماره ۵۸۰۷ کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران است که رمز این نسخه ج است.

فرهنگ واژگان مترادف

اثر: ابوهلال عسکری

برگردان: مهدی کاظمیان - زهرا رضاخواه

قیمت: ۱۱۵۰۰ تومان

بی شک راه ورود به معنای واژه از خود آن می گذرد و شناخت دقیق مختصات واژه است که می تواند به معنای صحیح منتهی گردد. از همین روست که فهم ادبیات دینی در حوزه قرآن و احادیث معصومین که از طریق همین واژگان حاصل می آید امری در خور توجه است. در این راستا، مترجمان این اثر بر آن شدند تا کتاب حاضر را که اثری ارزشمند از ادیب و لغت شناس قرن چهارم هجری قمری ابوهلال عسکری می باشد به عنوان اولین ترجمه کامل از مجموعه آثار ایشان ترجمه نمایند. اصل این کتاب خطی است و ترجمه حاضر

بر اساس کتابی است که از مقابله با چهار نسخه خطی از جمله سکندریه و تیموریه قدیمی به دست آمده است.

مترجمان در ابتدای کتاب با ورود به مبنای نظری در مورد واژگان مترادف، دیدگاه غالب در میان لغت شناسان را بررسی می کنند: اول اینکه الفاظ مترادف در زبان عربی وجود دارد، به طوری که دو یا چند لفظ ممکن است به یک معنا باشند و مفهوم واحدی را افاده کنند، به گونه ای که بتوان یکی را جایگزین دیگری نمود. از جمله کسانی که معتقد به وجود الفاظ مترادف در زبان عربی می باشند می توان به : اصمعی، ابن خالویه، سیبویه، ابن جنی، فیروز آبادی، ابن سیدیه، ابوعلی فارسی و رمانی اشاره نمود.

دوم اینکه عده ای دیگر بر این عقیده اند میان الفاظی که در ظاهر مترادف به نظر می رسند فرق های ظریفی وجود دارد به صورتی که هر کدام مورد استعمال خاصی دارد و نمی توان دیگری را به جای آن به کار برد. از جمله صاحبان این نظریه عبارتند از ابوهلال عسکری، احمد بن فارس، ثعلب، ابن درستویه و جزایری. ابوهلال در این کتاب، فرق بین ۱۲۱۵ واژه را تبیین نموده است. ضمن آن که ایشان سعی نموده است تا قرآن را محور اصلی خود در شواهد و مثال ها برای تشریح اختلاف واژگان قرار دهد.

البته در مواردی محدود نیز به روایات استناد شده است. چنان که در مجموع نزدیک به ۲۰۰ آیه و حدیث مورد استناد قرار گرفته است. استنادات وی بدون اشاره به منابع بوده است که مترجم استنادات ایشان را با ذکر منابع تکمیل نموده است.

مؤلف سبک خاصی را در بخش بندی کتاب انتخاب نموده است لیکن مترجم چنین طبقه بندی را ضروری ندانسته است با این حال به منظور دسترسی آسان پژوهشگران بر مقابله نمودن متن اصلی با ترجمه، متن حاضر دقیقاً مطابق همان ترتیب متن عربی است تنها با این تفاوت که در فصل بندی از آن تبعیت نشده است.

همچنین به منظور سهولت در استفاده محققان، فهرست ارائه شده در انتهای کتاب بر مبنای ترتیب الفبایی واژگانی است که مؤلف آن ها را تشریح نموده است.

اشتراکات اساطیری و باورها در منابع ایرانی و ارمنی

گردآوری، ترجمه و تدوین: ماریا آیوازیان - ترزیان
قیمت: ۸۵۰۰ تومان

کتاب اشتراکات اساطیری و باورها در منابع ایرانی و ارمنی اثر ماریا آیوازیان با شرح خلاصه ای از افسانه ها، داستان ها و حماسه ها، توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به تازگی روانه بازار نشر شد.

از آنجا که سوابق تاریخی و همبستگی های ایران و ارمنستان به زمان های دور باز می گردد، در آغاز این اثر، جهت آشنایی خوانندگان با وضعیت جغرافیایی ارمنستان، همسایگان ارمنستان باستان و کنونی و پیدایش و تشکیل قوم ارمنی مطالبی ذکر شده تا این رابطه قدیمی را توضیح دهد. خانم ماریا آیوازیان سپس به باورهای ارمنیان باستان و تغییر و تحول در این باورها در ادوار گوناگون اشاره شده کرده و در هر بخش سعی داشته تا حد مقدور به

تشابهات و اشتراکات در باورهای ارمنیان و ایرانیان اشاره کند.

همچنین در سنگ نوشته های کشورهای گوناگون، از جمله ایران درباره ارمنیان آمده است در این نگاشته نقل شده است.

برای انجام این پژوهش تمام منابعی که به زبان ارمنی نگاشته شده و در دسترس پژوهشگر قرار داشت، مطالعه شده و بخش های مرتبط به زبان فارسی ترجمه شده است که هر یک از این منابع در پایان هر مطلب قید شده است.

ماریا آیوازیان در پیشگفتار کتاب در رابطه با اشتراکات افسانه های

ارمنی می گوید: بین افسانه ها و روایات ارمنی و دیگر ملل، شباهت های فراوانی وجود دارد که گاه به وقایع مشابهی در افسانه های ارمنی، ایرانی، یونانی و دیگر کشورها بر می خوریم مثل حماسه داوید ساسونی و شاهنامه فردوسی. بنابراین در باورها و روایات ایرانی و ارمنی مربوط به انسان ها، به وقایع عادی و غیر معمول و اغراق آمیز بر می خوریم که در روایات دیگر مناطق نیز دیده می شود.

وی در خصوص کاربرد افسانه ها در تاریخ نگاری به این نکته اشاره می کند که افسانه ها زیربنایی برای پژوهش تاریخ نگاران محسوب شده اند و بعضی از آن ها جزو وقایع تاریخی به حساب آمده اند. افسانه ها در گذشته های دور به صورت شفاهی و گفتاری میان مردم روایت می شده است که پایه گذار ادبیات عامیانه بوده است. خنیاگران و عاشقان این روایت ها را با نواختن تنبور و آلات دیگر موسیقی می خواندند که میان مردم طرفداران زیادی داشت و سپس به وسیله نویسندگان و مورخان به رشته تحریر درآمد.

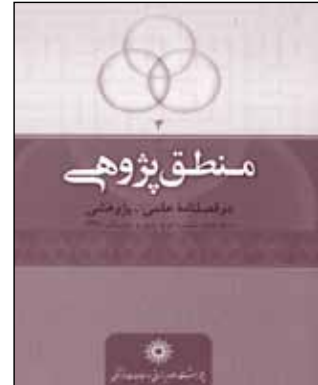

چهارمین شماره منطقه پژوهی منتشر شد

چهارمین شماره دو فصلنامه علمی تخصصی «منطق پژوهی» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت الهی مدیر مسئول و دکتر سید محمدعلی حجتی سردبیر این نشریه تخصصی است.

بررسی و نقد چند تعریف از مفهوم فراساختنی بودگی (نوشته مجتبی امیرخانلو)، متصله لزومیه و انواع آن در منطق سینوی همراه با تحلیل و نقد برخی دیدگاهها (نوشته مرتضی حاج حسینی)، تمایز روش دیالکتیکی سقراط و افلاطون (نوشته داریوش درویشی)، ارزیابی ترجمه عربی «قیاس ارسطو»، دفتر دوم (نوشته غلامرضا ذکیانی)، تمایز حملین نزد ملاصدرا از منظر تحولات معنایی «حمل» (نوشته محمود زراعت پیشه و قاسمعلی کوچنای) و «نظریه انبساط» از دیدگاه «جان بوریدان» (نوشته مهدی میرزاپور و غلامرضا ذکیانی) فهرست مقالات شماره چهارم دو فصلنامه منطق پژوهی هستند.

دکتر حمیدرضا آیت الهی استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر محمدعلی ازهای استاد دانشگاه اصفهان، دکتر رضا اکبری دانشیار دانشگاه امام صادق (ع)، دکتر سید محمدعلی حجتی دانشیار دانشگاه تربیت مدرس، دکتر غلامحسین خدیری استادیار پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر غلامرضا ذکیانی استادیار دانشگاه علامه طباطبائی، دکتر احد فرامرز قراملکی استاد دانشگاه تهران، دکتر حسین کلباسی اشری استاد و رئیس گروه غرب شناسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر رضا محمدزاده دانشیار دانشگاه امام صادق (ع)، دکتر فرشته نباتی استادیار دانشگاه علامه طباطبائی، دکتر لطف الله نبوی دانشیار دانشگاه تربیت مدرس اعضای هیئت تحریریه این فصلنامه هستند.

نخستین دو فصلنامه جستارهای فلسفه دین منتشر شد

اولین شماره دو فصلنامه علمی پژوهشی «جستارهای فلسفه دین» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. مدیر مسئول و سردبیر این نشریه علمی پژوهشی دکتر حمیدرضا آیت الهی است.

نظریه کاربردی معنا و تأثیر آن در معرفت شناسی دینی (نوشته رضا اکبری)، بررسی انتقادی نظریه «نحوه معیشت» و بیگنشتاین و عمق نفوذ آن در تفکر دینی (نوشته قاسم پورحسن)، رابطه عقل و ایمان از منظر ملاصدرا و کرکگور (تبیین مفاهیم ایمان و عقل از دیدگاه ملاصدرا و کرکگور) (نوشته مهدی خادمی)، دین و خدا در فلسفه نقادی کانت (نوشته حسین کلباسی اشری)، بررسی آرای پوپمن درباره مبانی معرفت شناختی اندیشه کرکگور (نوشته حسین محمودی)، انسان آرزوها و خدا به مثابه فراسوی هستی: رویه رویی فلسفه «خدا بنیاد» و «دیگری بنیاد» یا «ذهن بنیادی» (نوشته حسین مصباحیان) و نگاه تاریخی به دین در فلسفه هگل (نوشته علی اصغر صلح) فهرست مقالات شماره اول دو فصلنامه جستارهای فلسفه دین هستند.

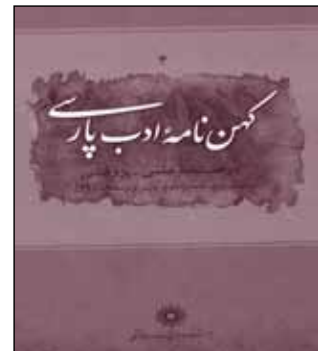
اعضای هیئت تحریریه این فصلنامه عبارتند از دکتر حمیدرضا آیت الهی استاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر موسی افضلی دانشیار مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، دکتر محمد ایلخانی استاد دانشگاه شهید بهشتی، دکتر قاسم پورحسن استادیار دانشگاه علامه طباطبائی، دکتر عبدالرزاق حسامی فر دانشیار دانشگاه بین المللی قزوین، دکتر سیدحسن حسینی دانشیار دانشگاه صنعتی شریف، دکتر محمد سعیدی مهر دانشیار دانشگاه تربیت مدرس و دکتر محمد محمدرضایی دانشیار دانشگاه تهران.

انتشار شماره چهارم کهن نامه ادب پارسی

شماره چهارم دو فصلنامه علمی پژوهشی «کهن نامه ادب پارسی» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت الهی مدیر مسئول و دکتر ابوالقاسم رادفر سردبیر این نشریه علمی است.

اختلاف رویکرد تأویلی نزد صوفیه و اسماعیلیه (نوشته علی اصغر باباصغری و سیدحامد موسوی)، مضمون سازی با برخی احجار کریمه در شعر شاعران سبک آذربایجانی (نوشته ابوالقاسم رادفر و اصغر اسمعیلی تازه کندی)، ریشه یابی دگرگونی های فکری و رفتاری تصوف مکتبی تا قرن نهم هجری قمری (نوشته محمد رضا راشد محصل و فاطمه حسین زاده هروی)، ارتباط کلامی در شعر کهن پارسی (سؤال و جواب، مکالمه، مناظره، و دیالکتیک) (نوشته مریم شریف نسب)، شاعران زن در سفینه تبریز (نوشته روح انگیز کراچی)، مقایسه مفهوم انسان در اندیشه های ناصر خسرو و فلوطین (نوشته مرتضی محسنی و آتنا ریحانی)، تأثیر پذیری سبکی نظیری از حافظ (نوشته محمد امیر مشهدی) مقالات این شماره از کهن نامه ادب پارسی هستند.

ادبیات پارسی معاصر به شماره سوم رسید

شماره سوم دو فصلنامه علمی پژوهشی «ادبیات پارسی معاصر» توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت الهی مدیر مسئول و دکتر ابوالقاسم رادفر سردبیر این نشریه علمی است. تأملی در زبان قصاید اخوان ثالث (نوشته حجت الله بهمنی مطلق و تقی پورنامداریان)، بررسی و تأویل چند نماد در شعر معاصر (نوشته تقی پورنامداریان، ابوالقاسم رادفر، و جلیل شاکری)، اسطوره در شعر حمید مصدق (نوشته عبدالله حسن زاده میرعلی و سیده هاجر حسینی کلبادی)، بررسی مفهوم مرگ و زندگی در رمان سووشون بر پایه نشانه شناسی رنگ سیاه (نوشته جواد دهقانپایان و زینب مریدی)، بررسی و تحلیل موضوعات وصفی کلیدر (نوشته ملیحه کریمی پناه و ابوالقاسم رادفر)، بررسی کهن الکوی سایه در اشعار مهدی اخوان ثالث (نوشته فاطمه مدرسی و پیمان ریحانی نیا) و زبان هنری داستان - شعر در آثار بیژن نجدی (نوشته صدیقه مهربان و محمدجواد زینعلی) فهرست مقالات این شماره از ادبیات پارسی معاصر هستند.

علاقه مندان می توانند نام نشریه را به شماره ۳۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کرده تا برای هماهنگی ارسال نشریه با آنها تماس گرفته شود.

شناسایی اسناد ایرانی در کشور هند

اسناد و نسخه‌های خطی به عنوان منابع مکتوب از مهمترین منابع در بازنشاسایی تاریخ یک کشور محسوب می‌گردند. این اسناد و نسخ خطی نشانگر هویت تاریخی یک قوم یا ملت است که دارای اطلاعات ارزشمندی از رویدادهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی یک کشور یا قوم می‌تواند باشد. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به عنوان یکی از مهمترین موسسات فعال در حوزه علوم انسانی در ایران با توجه به اهمیت حفظ و شناسایی اسناد مربوط به تاریخ و فرهنگ ایران از بدو تشکیل، نقش مهمی در جهت شناسایی، حفظ و نشر این منابع بر عهده داشته است.

با توجه به این امر و توجه مضاعف ریاست پژوهشگاه آقای دکتر حمیدرضا آبتال‌الهی و همچنین اهتمام معاون پژوهشی پژوهشگاه دکتر شهرام یوسفی فر به این مهم در جهت شناسایی اسناد مربوط به تاریخ و فرهنگ ایران که تا به امروز مغفول واقع شده است، اقداماتی در جهت شناسایی اسنادی صورت گرفت که در خارج از مرزهای ایران واقع شده است. این امر از این رو قابل توجه هست که در این برهه حساس که کشور ما مورد حمله سیاسی و فرهنگی قرار گرفته است و به نوعی بعضی کشورها و حکومت‌ها به گوشه‌های تاریخی ایران و بزرگان ایران زمین دست انداخته‌اند و مدعی تصاحب و مالکیت آن‌ها شده‌اند، برای مقابله با این امر و همچنین روشن شدن نقاط مبهم تاریخی و سیاسی کشورمان این اقدام ضروری می‌نمود تا در حوزه‌ها و مناطقی که تاریخ مشترکی با ایران دارند و نیز روابط سیاسی و اجتماعی مستحکمی با ایران داشته‌اند به دنبال اسنادی باشیم که نشان دهنده گوشه‌هایی از تاریخ و فرهنگ ایران زمین باشد. این اسناد از سویی با نشان دادن جنبه‌های فرهنگی و تاریخی در مقابل ادعاهای واهی و دروغین مدعیان، سند و برهانی قاطع و مستدل ارایه می‌نماید و از سویی در رفع سوء تفاهم‌ها و آشنایی با وابستگی‌ها و نزدیکی‌های فرهنگی و تاریخی بین دو کشور مهم می‌نماید تا با شناخت بیشتر از این مهم به همکاری بیشتر در سطح منطقه و فراتر از آن دست یابیم.

با توجه به اهمیت اسناد و نسخ خطی و به منظور شناسایی اسناد مربوط به تاریخ و فرهنگ ایران و با توجه به حضور ایرانیان در کشور هند که مشترکات قومی و پیوندهای دیرینه فرهنگی و اجتماعی با یکدیگر را موجب شده است، شناسایی اسناد موجود در کشور هند مورد توجه قرار گرفت. از سوی دیگر اسناد موجود در کشور هند به دلیل حضور کمپانی هند شرقی در کشور هند و نقشی که این موسسه در رویدادهای سیاسی و اقتصادی و گاه فرهنگی و اجتماعی در این حوزه جغرافیایی و نیز خلیج فارس و به خصوص ایران داشته، حائز اهمیت است.

در راستای رسالت در پیش گرفته شده از طرف پژوهشگاه علوم انسانی به منظور شناسایی و به دست دادن اسناد مربوط به تاریخ و فرهنگ ایران در حوزه شبه قاره هند، کار شناسایی اسناد در بخش اسناد شرقی آرشیو ملی هند آغاز گردید. آرشیو ملی هند، در واقع امر مخزن اسناد راکد دولتی است که به منظور استفاده مدیران و پژوهشگران نگهداری می‌شوند. این

آرشیو محل نگهداری اسناد به زبان فارسی نیز می‌باشد که در بخش های مختلف آرشیو نگهداری می‌شوند.

بخش‌های مرتبط با اسناد فارسی آرشیو ملی هند:

۱- بخش اسناد شرقی (Oriental Record)
مخزن آرشیو ملی هند شامل ساختمانی شش طبقه است که اسناد فارسی آن در طبقه چهارم، پنجم و ششم قرار دارد. طبقه چهارم این مجموعه که در سال‌های ۱۹۵۷م بخش فارسی نام داشت، هم‌اکنون بخش اسناد شرقی (Oriental Record) نام دارد. اسناد واقع در این طبقه به هندوستان اختصاص دارد اما مربوط به دوره‌ای است که در این کشور، زبان رسمی اسناد حکام و معاملات، فارسی یا به عبارتی فارسی هندی بوده است. این اسناد عمدتاً از سال ۱۹۵۷م به بعد شماره‌گذاری و تجمیع شده‌اند. تاکنون، پنج جلد از فهرست

مرور فوری

اهمیت اسناد آرشیو ملی هند

اهمیت اسناد آرشیو ملی هند، از جهت تعلق به دوره تاریخی مهم ایران و همچنین از این جهت که این اسناد در ارتباط با مجموعه‌ای چون کمپانی هند شرقی و کشوری استعمارگر چون انگلیس است، اهمیت بیشتری می‌یابد.
با توجه به موقعیت پیش آمده و همکاری مرکز نور و آرشیو ملی هند دسترسی به اسناد موجود در آرشیو ملی هند میسر گردیده است، از این رو جهت بهره برداری از این موقعیت پژوهشگاه علوم انسانی اهتمام به بررسی اسناد آرشیو ملی هند نمود. در این مأموریت اسناد مهمی از اسناد سیاسی و اقتصادی متعلق به ایران در ارتباط با کمپانی هند شرقی برای اولین بار در ایران از مجموعه آرشیو ملی هند شناسایی شد و جهت بهره‌برداری مورد اسکن قرار گرفت تا در اختیار پژوهشگران ایرانی قرار بگیرد.

اسناد موجود در طبقه چهارم منتشر شده است. این اسناد اگرچه به اسناد فارسی مشهور هستند، اما واقعیت این است که برای درک مطلب هر سند، علاوه بر زبان فارسی، لازم است استفاده کننده سند با زبان‌های هندی، اردو و... و نیز اوزان و مقادیر محلی و همچنین اسامی جغرافیایی هند آشنا باشد.

۲- بخش اسناد اصلی (عمومی) (Original Recieved)
در طبقه پنجم و ششم ساختمان آرشیو ملی هند، بخش اسناد اصلی (ORIGINAL RECIEVED) قرار دارد که نسخه اصلی اسناد، در این مجموعه نگهداری می‌شود. این بخش به دلیل وجود اسناد نظامی و همچنین اسناد محرمانه در آن برای مراجعین غیر قابل دسترسی می‌باشد. فهرست اسناد این بخش نیز به مانند فهرست اسناد بخش اسناد شرقی

تهیه شده است که شامل مجموعه‌ای یازده جلدی است. این مجموعه در سال‌های دهه ۱۹۷۰ میلادی و ۱۳۵۰ شمسی در دهلی به چاپ رسیده است. هدف از مأموریت مذکور جهت شناسایی و اسکن اسناد مربوط به روابط سیاسی ایران و هند و نیز روابط اقتصادی در حوزه خلیج فارس بیشتر مبتنی بر اسناد این قسمت می‌گردید.

مسئولان آرشیو هند تمایل به در اختیار گذاشتن تمام اسنادی که مربوط به روابط ایران و هندوستان است را نداشتند و از این رو به ناچار می‌بایست اسناد مهم انتخاب می‌گردید تا مبادرت به اسکن این اسناد می‌شد.

بعد از حضور در محل ساختمان آرشیو ملی هند و طی روند پیچیده اداری جهت حضور در بخش اسناد اصلی آرشیو ملی هند، خواسته مسئولین این بخش آن بود که فهرست دقیقی از اسنادی که در اختیار قرار می‌دهند تهیه شود. که این امر موجب کندی کار شناسایی اسناد می‌شد. کارشناس اعزامی به دلیل توافق‌های صورت گرفته به گفته کارشناس مسئولین آرشیو جزو معدود افرادی بود که توانست در این طبقه حضور داشته باشد و اسناد آرشیو را از نزدیک بررسی نماید.

طی بررسی اسناد، اسناد متعلق به سال‌های ۱۸۰۶، ۱۸۰۷، ۱۸۰۸ و ۱۸۰۹ میلادی مورد بررسی و شناسایی قرار گرفت که این اسناد پیش از این فهرست‌برداری نشده بودند. اسناد موجود در بخش اسناد اصلی تا سال ۱۸۰۴ میلادی، فهرست شده بودند و از این رو اسناد متعلق به بعد از این سال در دسترس مراجعین قرار نداشت. تعداد اسناد بازبینی شده در حدود ۱۷ بسته از ۴۰ بسته موجود آرشیو ملی در مورد کمپانی هند شرقی به زبان فارسی بود که شامل ۲۴۱۲ پوשה حاوی اسناد می‌شد. این اسناد در مجموع بالغ بر ده هزار برگ سند می‌گردید. از میان اسناد بازبینی شده در حدود ۱۲۰۰ پوשה انتخاب گردید که در حدود ۵۰۰۰ برگ سند را شامل می‌شد که این اسناد در ارتباط با تاریخ و ارتباط‌های سیاسی و اقتصادی ما بین این دو کشور می‌شد.

عمده موضوعات اسناد بازبینی شده در آرشیو ملی هند مکاتبات مأموران ایرانی در هند با مأموران کمپانی هند شرقی هست که شامل مکاتبات سیاسی، اقتصادی و شخصی می‌گردد. علاوه بر آن در میان این اسناد، نامه‌ها و مکاتباتی ما بین مأموران ایرانی و مقامات هندی نیز به چشم

می‌خورد که در بازنشاسی مناسبات سیاسی و اجتماعی مهم جلوه می‌کند. متأسفانه پاسخ مأموران کمپانی هند شرقی در بین اسناد بازبینی شده قرار نداشت و از این رو بررسی همه جانبه اسناد مقدور نبود. تعدادی از اسناد بازبینی شده وضعیت مناسبی نداشتند و دچار افتادگی و پوسیدگی شده بودند، اما عمده اسناد سالم مانده بودند و قابل استفاده برای مراجعین بود. اسناد آرشیو ملی هند، به خطوط مختلف نگارش یافته‌اند، بعضی از اسناد به خط هندی هستند و تعدادی از اسناد نیز به زبان انگلیسی نگارش یافته‌اند. در میان اسناد بازبینی شده در آرشیو ملی هند تعدادی سند نیز در مورد احکام شرعی و حکم‌هایی که در هند صادر شده وجود دارد.

ستون آخر

انتصابات

■ سرپرست جدید اداره کارگزینی منصوب شد. دکتر باقری با صدور حکمی حسن اسدی افخم را به این سمت منصوب کرد.

تسلیت

■ خانواده محترم مرحوم محمد وفایی

با نهایت تأسف در گذشت همکار عزیز و پر تلاش مان جناب آقای وفایی را به شما و سایر بازماندگان و بستگان آن مرحوم تسلیت می‌گوییم. یاد و خاطره آن مرحوم همیشه در یاد ما خواهد بود. روحش شاد

ریاست، اعضای هیئت علمی و کارکنان پژوهشگاه

خانواده محترم مرحوم

بویاچی

مصیب وارده را صمیمانه تسلیت می‌گوییم. در گذشت مرحوم بویاچی برای همکاران ایشان در پژوهشگاه علوم انسانی نیز موجب تألم و افسوس است. آرزو مند غفران الهی برای آن مرحوم و صبر و سلامتی برای شما و دیگر بستگان هستیم. روحش شاد.

ریاست، اعضای هیئت علمی و کارکنان پژوهشگاه

■ سرکار خانم فاطمه عبد الله سرشکی

در گذشت پدر گرامی تان را صمیمانه تسلیت می‌گوییم. ما را هم در غم تان شریک بدانید. از طرف کلیه همکاران

■ جناب آقای دکتر التجایی

تسلیت صمیمانه ما را به خاطر درگذشت برادر گرامی تان پذیرا باشد. برای آن مرحوم طلب عفو و برای شما و بستگان آرزوی سلامتی داریم.

از طرف کلیه همکاران

به یاد مرحوم محمد وفایی

من از یادت نمی‌کاهم...

جغد شوم مرگ هیچگاه خبر نمی‌کند و این بار بدبختانه در لانه دوست و همکار خوبم محمد وفایی آشیان کرده بود. شاید بدترین چیز یا یکی از بدترین چیزها در دنیا شروع روز کار با خبر در گذشت ناگهانی دوست و همکارت باشد. آشنایی من با مرحوم وفایی به یک سال و اندی پیش برمی‌گردد در دبیرخانه سرفصلهای علوم انسانی. در آنجا او دوست و همکاری مهربان، متین، با وجدان، و مومنی شریف و بی‌آزار بود. هیچکدام این وصفها از سرفصلهای معمول نیست بلکه همه کسانی که با او کار کرده‌اند به این امر شهادت می‌دهند. از آن جمع سعادت با من یار بود که بار دیگر در دفتر مجلات با وی همکار شوم، وقتی شنیدم که او هم در این بخش با ماست خوشحال شدم چون از نزدیک جدیت و سختکوشی و شرافت کاری‌اش را دیده بودم، اما افسوس که این سعادت مندی دیری نپایید و به مرگی ناگهانی و بی‌خبر از پیش ما رفت هیچ وقت خاطره آن چهره مهربان و نازنینی را که به اطرافیان و دوستان و همکارانش آرامش می‌بخشید و کمکها و محبتها و لبخندهایش از یاد نمی‌برم. چه کسی باور می‌کند شاید نگاهمان به یک دوست آخرین نگاه باشد. روانش شاد و جایش در بهشت.

محمد زمانی جمشیدی / همکار دفتر مجلات

آخرین اخبار از شورای بررسی متون

■ شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی تشکیل جلسه داد

یکصد و سی و سومین جلسه شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی با موضوع تخصصی «نقد یا تولید علوم انسانی، تقدم یا تأخر؟» برگزار شد. به گزارش پایگاه الکترونیکی شورای بررسی متون این جلسه با حضور اکثریت اعضای شورا در روز پنج شنبه ۹۱/۴/۲۲ در اتاق جلسات شورا برگزار شد. در ابتدای جلسه دکتر حسینی با ارایه توضیح در باب ضرورت این بحث اشاره کرد که بسیاری از اصحاب علوم انسانی و مسئولان نظام، الان بر سر مساله تقدم و تاخر نقد و یا تولید علوم انسانی چالش دارند. وی بعد از بیان این مطلب به بررسی ابعاد مختلف مساله پرداخت و از اعضای جلسه خواست تا به ارایه نکته نظرات خود بپردازند.

در ادامه جلسه، اعضای شورا ضمن بررسی ابعاد مختلف موضوع، راه‌حلهایی برای تحول علوم انسانی ارایه کردند. در انتهای جلسه مقرر شد جلسه بعدی نشست تخصصی شورا با موضوع «ماهیت علوم انسانی» برگزار شود.

لازم به ذکر است که سلسله نشست‌های تخصصی شورای بررسی متون با هدف بررسی مهمترین مسائل حوزه تحول علوم انسانی برگزار می‌شود.

برگزاری سومین جلسه شورای دبیران شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی

سومین جلسه شورای دبیران شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی در تاریخ ۹۱/۴/۲۲ با حضور معاون راهبردی دبیرخانه و با حضور دبیران گروه‌های تخصصی برگزار شد. در ابتدای این جلسه آقای نجف‌پور ضمن اشاره به آماده شدن زیرساخت‌های طرح «نقد

نقد» از دبیران گروه‌ها خواست تا نسبت به شروع این فرآیند اقدام نمایند. وی توضیح داد که هدف این طرح گسترش هر چه بیشتر فرهنگ نقد در بدنه علوم انسانی کشور و همچنین دریافت و استفاده از نقدها و نظرات علمی اصحاب علوم انسانی است. در ادامه جلسه در باره تکمیل و ارایه آمار کتب نقد شده سال ۹۰ و تایید آمار سال ۹۱ گفتگو شد و مقرر گردید موارد فوق سریعاً انجام شود. جلسه شورای دبیران با هدف بهینه کردن فعالیت‌های دبیران و افزایش هماهنگی‌ها در شنبه‌های هفته سوم هر ماه تشکیل می‌شود.

■ گزارش عملکرد سایت شورای بررسی متون در تیر ماه

شورای بررسی متون گزارش عملکرد سایت خود در تیر ماه ۹۱ را منتشر کرد. این سایت که به نشانی WWW.shmoton.ir فعالیت می‌کند، به طور مرتب با اخبار مرتبط به روز رسانی می‌شود. بر اساس گزارش منتشر شده تکمیل قسمت نقد نقد در سایت شورای بررسی متون، بالا بردن امنیت دیتابیس سایت شورا و استفاده از دو سرور جهت بالا بردن امنیت سایت، تکمیل صفحه فصلنامه‌های شورای بررسی متون، درج ۶۵ عنوان و فایل جمع‌بندی نهایی گروه اقتصاد در قسمت کتب نقد شده سایت، درج اسناد بالادستی فرهنگی در سایت و درج عملکرد جدید شورا در سایت مهمترین اقدامات انجام شده در یک ماه گذشته بودند.

درج مقالات، یادداشت‌ها، گزارش‌ها، اخبار، گزارش‌های تصویری و مجموعه عکس‌هایی از برنامه‌های مختلف، بهینه‌سازی قسمت درباره ما از دیگر فعالیت‌های انجام شده هستند. به استناد آمار منتشر شده در این گزارش، میزان بازدیدهای انجام شده در این سایت در تیر ماه امسال، نسبت به ماه گذشته (خرداد) بیش از ۵۰ درصد افزایش داشته‌است.